

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Κανονικό Δίκαιο

Ενότητα: IV. Οί κανόνες τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας

Αρχιμ. Γρηγόριος Δ. Παπαθωμάς

Θεολογική Σχολή - Τμήμα Θεολογίας

Περιεχόμενα

0. Σκοποί ενότητας	4
Κανόνες τών Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας	6
Κανόνες τών Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας	7
1. Ἅγιος Κυπριανὸς Καρθαγένης (248-258).....	8
1.1 Θεματικὴ τών Κανόνων.....	8
2. Ἅγιος Κυπριανὸς Καρθαγένης (255) <i>Κανόνες (1)</i>	9
3. Ἅγιος Διονύσιος Ἀλεξανδρείας (247-265)	10
1.2 Θεματικὴ τών Κανόνων.....	10
4. Ἅγιος Διονύσιος Ἀλεξανδρείας (†265) <i>Κανόνες (4)</i>	11
5. Ἅγιος Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ὁ Θαυματουργὸς (240-270)	12
Θεματικὴ τών Κανόνων	12
6. Ἅγιος Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ὁ Θαυματουργὸς (†270) <i>Κανόνες (11)</i>	13
7. Ἅγιος Πέτρος Ἀλεξανδρείας (300-311).....	14
Θεματικὴ τών Κανόνων	14
8. Ἅγιος Πέτρος Ἀλεξανδρείας (†311) <i>Κανόνες (15)</i>	15
9. Ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας (328-373).....	16
Θεματικὴ τών Κανόνων	16
10. Ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας (†373) <i>Κανόνες (3)</i>	17
11. Ἅγιος <i>Βασίλειος</i> Καισαρείας ὁ Μέγας (370-378).....	18
Θεματικὴ τών Κανόνων	18
12. Ἅγιος Βασίλειος <i>Καισαρείας</i> ὁ Μέγας (†378) <i>Κανόνες (92)</i>	19
13. Ἅγιος Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας (381-385)	23
Θεματικὴ τών Κανόνων	23
14. Ἅγιος <i>Τιμόθεος</i> Ἀλεξανδρείας (†385) <i>Κανόνες (18)</i>	24
15. Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (372-390).....	25
Θεματικὴ τών Κανόνων	25
16. Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (†390) <i>Κανόνες (1)</i>	26
17. Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης (372~395).....	27
Θεματικὴ τών Κανόνων	27
18. Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης (†395) <i>Κανόνες (8)</i>	28
19. Ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου (374~400)	29
Θεματικὴ τών Κανόνων	29
20. Ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου (†400) <i>Κανόνες (1)</i>	30
21. Ἅγιος Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας (385-412)	31

Θεματική τῶν Κανόνων	31
22. Ἅγιος Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας (†412) Κανόνες (14)	32
23. Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας (412-444).....	33
Θεματική τῶν Κανόνων	33
24. Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας (†444) Κανόνες (5).....	34
25. Ἅγιος Γεννάδιος Κωνσταντινουπόλεως (458-471).....	35
Θεματική τῶν Κανόνων	35
26. Ἅγιος Γεννάδιος Κωνσταντινουπόλεως (459) Κανόνες (1)	36
Οι κανόνες της Εκκλησίας.....	37
Χρονολογική κατανομή τῶν Κανόνων	39
27. Οἱ ἐκτὸς <i>Corpus canonum</i> κανόνες	75

0. Σκοποί ενότητας

IV. Οι Κανόνες των Πατέρων της Εκκλησίας (2ος-5ος αι.)

Η Εκκλησία για επτά (7) ολόκληρους αιώνες έζησε και κινήθηκε χωρίς τους Πατερικούς Κανόνες. Πράγματι, κανείς Πατέρας της Εκκλησίας δεν συνέγραψε Κανόνες ούτε είχαν ποτέ, όντες εν ζωή, τη συνείδηση ότι τα κείμενά τους, που αναδείχθηκαν στη συνέχεια ως Κανόνες, θα αναδεικνύονταν ως τοιοῦτοι. Τους Πατερικούς αυτούς Κανόνες τους θέσπισε στην κυριολεξία με το σύστημα του *corporate*, για να χρησιμοποιήσουμε μία σύγχρονη ορολογία της Πληροφορικής, η μεγάλη Πενθέκτη Οικουμενική Σύνοδος η *en Τρούλλω*, όπως αποκαλείται, του Παλατιού της Κωνσταντινουπόλεως (691). Είναι σημαντικό να αναδειχθεί το πώς θεσπίστηκαν Κανόνες από την Σύνοδο αυτή, για να γίνει κατανοητό ότι χάρη σε αυτήν έχουμε σήμερα αυτό που αποκαλούμε «*Κανονική Παράδοση της Εκκλησίας*», καθώς και γιατί αυτή αποτελεί τον κύριο και βασικό *Κανονοθέτη* της Εκκλησίας.

Η Πενθέκτη Οικουμενική Σύνοδος συγκλήθηκε, για να θεσπίσει αποκλειστικά και μόνο ιερούς Κανόνες, με βάση τη θεολογία της Ε΄ και της Στ΄ Οικουμενικής Συνόδου (553 και 680/681 αντίστοιχα), οι οποίες δεν θέσπισαν Κανόνες, εκχωρώντας λαθεμένα αυτό το έργο στα αυτοκρατορικά θεσμικά όργανα που δημοσίευαν εκκλησιαστικούς Νόμους προς όφελος της Εκκλησίας. Το *κανονικό κενό* των 250 ετών (451-691) το συνειδητοποίησε τελικά η Εκκλησία και το θεράπευσε με την σύγκληση της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου, η οποία είχε αποκλειστικό σκοπό να θεραπεύσει αυτό το κανονικό κενό.

Το έργο της συνίσταται σε τέσσερις πτυχές: α) Θέσπισε η ίδια 102 ιερούς Κανόνες, β) Επικύρωσε τους 301 Κανόνες μόνον οκτώ (8) Τοπικών Συνόδων μέχρι τις μέρες της από τις πολλές που συγκλήθηκαν και είχαν προβληματική θεολογία και προβληματικούς κανόνες, γ) Επικύρωσε και οριστικοποίησε τους 85 Αποστολικούς Κανόνες, καθώς υπήρχε ποικιλία αριθμητικών εκδοχών τους και κυρίως προβληματισμός κατά πόσο ήταν έγκυροι, αφού ήταν ενταγμένοι σε αιρετικές συλλογές του 4ου αι., και δ) Ανέδειξε 174 Πατερικούς Κανόνες. Εάν προβούμε σε άθροισμα, θα ανακαλύψουμε τον όγκο Κανόνων που πρόσφερε με διάφορους τρόπους στην Εκκλησία και θα διαπιστώσουμε αναγνωρίζοντάς της το σημαντικό έργο κανονοθεσίας που επιτέλεσε. Πρόκειται συνολικά για 662 επί συνόλου 770 Κανόνων που εμπεριέχει το *Corpus Canonum* (883) της Εκκλησίας (662/770 Κανόνες).

Όσο για τους Κανόνες των δεκατριών (13) Πατέρων ειδικότερα, έχει σημασία να τονισθεί εδώ κάτι που θα συμβάλει στην καλύτερη σπουδή και κατανόησή τους. Ειπώθηκε ότι κανείς Πατέρας της Εκκλησίας δεν συνέγραψε Κανόνες. Η Πενθέκτη Οικουμενική Σύνοδος πήρε από τα έργα τους πανομοιότυπα αποσπάσματα, τα έδωσε μορφή κανονικής νόρμας και τα έθεσε σε αριθμητική σειρά, αναγράφοντας και το όνομα του κάθε Πατέρα. Θα μπορούσε να κάνει χρήση των κειμένων τους και

να τα δημοσιεύσει, θεσπίζοντάς τα ως δικούς της Κανόνες. Αλλά από καθαρά ακαδημαϊκή συνέπεια, η Σύνοδος αυτή αποσπά και δανείζεται τα κείμενά τους, προβαίνοντας σε βιβλιογραφική ονομαστική αναφορά προέλευσης του κάθε *πατερικού* κειμένου, το οποίο, από την στιγμή εκείνη, γίνεται και *κανονικό*. Για παράδειγμα, οι αναδειχθέντες 92 Κανόνες του Μεγάλου Βασιλείου, αρχιεπισκόπου Καισαρείας της Καππαδοκίας, είναι κατά βάσιν Επιστολές, που οι περισσότερες απευθύνονταν «προς Αμφιλόχιον Ικονίου», άλλη «προς Διόδωρον Ταρσού» και προς «χωροεπισκόπους». Έτσι συνοδικά – και όχι από προσωπική πρωτοβουλία – προέκυψαν οι *Πατερικοί Κανόνες* ή, άλλως πως, οι *Κανόνες των Πατέρων*.

Τέλος, ας τονισθεί συμπερασματικά ότι κανονοθέτης στην Εκκλησία υπήρξε μόνον η Οικουμενική Σύνοδος, η οποία έγινε ο κύριος διαμορφωτής της *Κανονικής Παράδοσης της Εκκλησίας* και η οποία απηχεί αυτό που ονομάζουμε *Κανονική συνείδηση της Εκκλησίας*. Και ακόμη, οι Ιεροί Κανόνες δεν υπάρχουν για να μάς στερούν την ελευθερία, αλλά συνιστούν οδοδείκτες πορείας και ζωής. Γι' αυτό, και συνιστά αδικία η διολίσθηση μέσω των Κανόνων στη τυπολατρία. Οι Ιεροί Κανόνες καθοδηγούν και οδηγούν στην αποκατάσταση της διασπασμένης ενότητας της Εκκλησίας. Έτσι, καλούμαστε να κατανοούμε το πνεύμα τους, και όχι μόνο να τους σπουδάζουμε και να τους γνωρίζουμε, και να μαθητεύσουμε στο πνεύμα αυτό των ιερών Κανόνων.

Κανόνες τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας

- ♦ Ἅγιος **Κυπριανός** (Σύνοδος) Καρθαγένης **(255)**
- ♦ Ἅγιος **Διονύσιος** Ἀλεξανδρείας **(†265)**
- ♦ Ἅγιος **Γρηγόριος** Νεοκαισαρείας ὁ Θαυματουργός **(†270)**
- ♦ Ἅγιος **Πέτρος** Ἀλεξανδρείας **(†311)**
- ♦ Ἅγιος **Ἀθανάσιος** Ἀλεξανδρείας ὁ Μέγας **(†373)**
- ♦ Ἅγιος **Βασίλειος** Καισαρείας ὁ Μέγας **(†378)**
- ♦ Ἅγιος **Τιμόθεος** Ἀλεξανδρείας **(†385)**
- ♦ Ἅγιος **Γρηγόριος** ὁ Θεολόγος **(†390)**
- ♦ Ἅγιος **Γρηγόριος** Νύσσης **(†395)**
- ♦ Ἅγιος **Ἀμφιλόχιος** Ἰκονίου **(†400)**
- ♦ Ἅγιος **Θεόφιλος** Ἀλεξανδρείας **(†412)**
- ♦ Ἅγιος **Κύριλλος** Ἀλεξανδρείας **(†444)**
- ♦ Ἅγιος **Γεννάδιος** (Σύνοδος) Κωνσταντινουπόλεως **(459)**

Σύντμηση: **Κανόνας 8/Πέτρος** → 8ος καν. τοῦ ἁγ. Πέτρου Ἀλεξανδρείας

Κανόνες τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας

ἔτος	• ἀριθμὸς κανόνων	σύντημη
255	(1) Κυπριανὸς (Σύνοδος) Καρθαγένης	Κυπριανὸς
†265	(4) Διονύσιος Ἀλεξανδρείας	Διονύσιος
†270	(11) Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ὁ Θαυματ.	Γρηγόριος Νκ.
†311	(15) Πέτρος Ἀλεξανδρείας	Πέτρος
†373	(3) Μέγας Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας	Ἀθανάσιος
†378	(92) Μέγας Βασίλειος Καισαρείας	Βασίλειος
†385	(18) Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας	Τιμόθεος
†390	(1) Γρηγόριος ὁ Θεολόγος	Γρηγόριος Θ.
†395	(8) Γρηγόριος Νύσσης	Γρηγόριος Νσ.
†400	(1) Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου	Ἀμφιλόχιος
†412	(14) Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας	Θεόφιλος
†444	(5) Κύριλλος Ἀλεξανδρείας	Κύριλλος
459	(1) Γεννάδιος (Σύνοδος) Κων/πόλεως	Γεννάδιος
	Σύνολο: 174 κανόνες	

1. Άγιος Κυπριανός Καρθαγένης (248-258)

→ Ιδιότητα: Επίσκοπος τῆς Καρθαγένης

→ Κανόνες: 1

→ Σημείωση: Ἐπιστολή τῆς Συνόδου τοῦ 255 (ἐν Καρθαγένη): ὑπεγράφη ἀπὸ τοὺς 30 ἐπισκόπους καὶ ἐστάλη πρὸς τοὺς 18 ἐπισκόπους τῆς Νουμιδίας

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 11993, σ. 366-371.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 3, Ἀθήναι, 1853, σ. 1-19.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 300-313 (δίγλωσση).

1.1 Θεματικὴ τῶν Κανόνων

◆ Θέματα προσελεύσεως καὶ ἐπιστροφῆς στὴν Ἐκκλησία (κ. 1)

2. Ἅγιος Κυπριανὸς Καρθαγένης (255) Κανόνες (1)

[Κανὼν τοῦ ἁγίου] Κυπριανοῦ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἰαφρων χώρας καὶ μάρτυρος. Ἐπιστολὴ συνοδική [Σύνοδος τῆς Καρχηδόνος].

1) Περὶ τοῦ δεῖν βαπτίζεσθαι τοὺς αἵρετικούς

3. Άγιος Διονύσιος Ἀλεξανδρείας (247-265)

→ Ἰδιότητα: Ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρείας

→ Κανόνες: 4

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σ. 543-551.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σ. 1-13.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 1-14 (δίγλωσση).

1.2 Θεματικὴ τῶν Κανόνων

1) Θέματα θείας λατρείας καὶ λειτουργικῆς (κ. 1, 2)

2) Θέματα χριστιανικοῦ βίου (κ. 3, 4)

4. Ἅγιος Διονύσιος Ἀλεξανδρείας (†265) Κανόνες (4)

[Ἐπιστολή] τοῦ μακαρίου Διονυσίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας [τῷ Βασιλείδῃ].

- 1) Περὶ τοῦ ποίαν ὥραν τοῦ ἁγίου σαββάτου ἐπιφωσκούσης τῆς ἁγίας κυριακῆς χρῆ ἡμᾶς ἀπονησιζέσθαι τῇ νυκτὶ
- 2) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς ἐν ἀφέδρω οὔσας τῶν γυναικῶν ἢ ναῶ προσιέναι ἢ κοινωνίας ἐφάπτεσθαι
- 3) Περὶ τοῦ τοὺς γεγαμηκότας ἀπέχεσθαι ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν
- 4) Περὶ τῶν ἀπροαίρετον ῥύσιν ἐν νυκτὶ παθόντων

5. Ἅγιος Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ὁ Θαυματουργὸς (240-270)

→ Ἰδιότητα: Ἐπίσκοπος τῆς Νεοκαισαρείας (Πόντος)

→ Κανόνες: 11

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 551-561.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σ. 45-66.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 17-30 (δὶγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

1) Θέματα θείας λατρείας καὶ λειτουργικῆς (κ. 11)

2) Θέματα χριστιανικοῦ βίου (κ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10)

6. Ἅγιος Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ὁ Θαυματουργὸς (†270) Κανόνες (11)

Ἐπιστολὴ κανονικὴ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ Θαυματουργοῦ, περὶ τῶν ἐν τῇ καταδρομῇ τῶν βαρβάρων εἰδωλόθυτα φαγόντων ἢ καὶ ἕτερα τινὰ πλημμελησάντων.

- 1) Περὶ τῶν μιροφαγησάντων ἐν τῇ καταδρομῇ καὶ περὶ τῶν διαφθαρεισῶν γυναικῶν ὑπὸ τῶν βαρβάρων
- 2) Κατὰ πλεονεξίας
- 3) [Περὶ τῆς Ἰαχάρ]
- 4) Περὶ τῶν ἐν τῇ καταδρομῇ τὰ τῶν ὁμοφύλων ἀρπασάντων πράγματα
- 5) [Περὶ τῶν ἀρπαζόντων τὰ ἀλλότρια ἀντὶ τῶν ἰδίων]
- 6) Περὶ τῶν βία κατεχόντων τοὺς ἐκ τῶν βαρβάρων ἀποφυγόντας αἰχμαλώτους
- 7) Περὶ τῶν ἐγκαταλεχθέντων τοῖς βαρβάροις καὶ ἄτοπὰ τινὰ κατὰ τῶν ὁμοφύλων τολμησάντων
- 8) Περὶ τῶν οἴκοις ἀλλοτρίοις ἐπελθεῖν τολμησάντων ἐν τῇ τῶν βαρβάρων ἐπιδρομῇ
- 9) Περὶ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἢ ἐν τοῖς ἰδίοις οἴκοις εὐρόντων τὰ ὑπὸ τῶν βαρβάρων καταλειφθέντα
- 10) Περὶ τοῦ μὴ ἀπαιτεῖν εὐρητρα
- 11) Περὶ τῶν τόπων τῆς μετανοίας

7. Άγιος Πέτρος Ἀλεξανδρείας (300-311)

→ Ἰδιότητα: Ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρείας

→ Κανόνες: 15

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 562-575.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σ. 14-44.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 31-58 (δίγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

1) Ζήτημα τῶν πεπτωκότων [*lapsi*] (διωγμὸς Διοκλητιανοῦ) (κ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14)

2) Θέματα θείας λατρείας καὶ λειτουργικῆς (κ. 15)

8. Ἅγιος Πέτρος Ἀλεξανδρείας (†311) Κανόνες (15)

Τοῦ ἁγίου Πέτρου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας καὶ μάρτυρος κανόνες φερόμενοι ἐν τῷ περὶ μετανοίας αὐτοῦ λόγῳ [14]· τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ λόγου εἰς τὸ Πάσχα [15ος].

- 1) Περὶ τῶν μετὰ πολλὰς βασάνους ἀρνησαμένων τὸν Χριστὸν
- 2) Περὶ τῶν μετὰ τὸ φυλακισθῆναι μόνον ἀρνησαμένων
- 3) Περὶ τῶν μηδὲ φυλακισθέντων
- 4) Περὶ τῶν μὴ μετανοούντων
- 5) Περὶ τῶν καθυποκριναμένων
- 6) Περὶ δούλων ἀναγκασθέντων ὑπὸ τῶν οἰκείων δεσποτῶν ὑπὲρ αὐτῶν θῦσαι
- 7) Περὶ τῶν τὰς ἰδίας δούλας ἀνθ' ἑαυτῶν ἀναγκασάντων θῦσαι
- 8) Περὶ τῶν παραδοθέντων καὶ ἐκπεπτωκότων, εἴθ' οὕτως τε αὐτοῖς προσελθοῦσιν εἰ τὸν ἀγῶνα καὶ ἀγωνισαμένοις
- 9) Περὶ τῶν αὐθαιρέτως ἑαυτοῖς εἰσπηδῶσιν εἰς τὸν ἀγῶνα
- 10) Περὶ κληρικῶν
- 11) Περὶ τῶν αὐθαιρέτως εἰσελθόντων εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ μετὰ πολλὰς βασάνους ἀρνησαμένους
- 12) Περὶ τῶν δεδωκότων ἀργύρια
- 13) Περὶ τῶν φυγόντων
- 14) Περὶ τῶν βιασθέντων θῦσαι
- 15) Περὶ νηστείας τετράδος καὶ παρασκευῆς

9. Ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας (328-373)

→ Ἰδιότητα: (Ἀρχι)ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρείας

→ Κανόνες: 3

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 575-585.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σελ. 67-87.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 59-80 (δὶγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

- 1) Θέματα προσελεύσεως καὶ ἐπιστροφῆς στὴν Ἐκκλησία (κ. 3)
- 2) Θέματα χριστιανικοῦ βίου (κ. 1)
- 3) Τὰ κανονικὰ βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς (κ. 2)

10. Ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας (†373) Κανόνες (3)

[Κανόνες] τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Ἐπιστολή πρὸς Ἀμμοῦν μονάζοντα [1ος]· τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ΛΘ΄ ἐορταστικῆς ἐπιστολῆς [2ος]· τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολή πρὸς Ρουφινιανὸν ἐπίσκοπον [3ος].

- 1) Περὶ γονορρυοῦς
- 2) Περὶ τῶν θείων γραφῶν
- 3) Περὶ τῶν δι' ἀνάγκην ὑποσυρέντων μὲν, μὴ φθαρέντων δὲ ἐν τῇ κακοπιστίᾳ

11. Ἅγιος Βασίλειος Καισαρείας ὁ Μέγας (370-378)

→ Ἰδιότητα: Ἐπίσκοπος τῆς Καισαρείας

→ Κανόνες: 92

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 585-649.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σελ. 88-294.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 85-187 (δίγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

- 1) Θέματα δογματικὰ (κ. 1, 47, 91, 92)
- 2) Θέματα ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας (κ. 3, 5, 6, 10, 12, 14, 17, 18, 19, 20, 24, 27, 28, 32, 44, 69, 70, 73, 81, 82, 88, 89, 90)
- 3) Θέματα ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης (κ. 51)
- 4) Θέματα θείας λατρείας καὶ λειτουργικῆς (κ. 86)
- 5) Θέματα χριστιανικοῦ βίου (κ. 2, 7, 8, 9, 11, 13, 21, 22, 25, 26, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 83, 84, 85)
- 6) Θέματα γαμικοῦ δικαίου (κ. 4, 23, 50, 87)
- 7) Ἑρμηνευτικὰ ζητήματα τῆς Ἁγίας Γραφῆς (κ. 15, 16)

12. Ἅγιος Βασίλειος Καισαρείας ὁ Μέγας (†378) Κανόνες (92)

[Κανόνες] τοῦ ἁγίου Βασιλείου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, πρὸς Ἀμφιλόχιον ἐπίσκοπον Ἰκονίου περὶ κανόνων ἐπιστολὴ Α΄ [1-16]· τῷ αὐτῷ περὶ κανόνων ἐπιστολὴ Β΄ [17-50]· τῷ αὐτῷ περὶ κανόνων ἐπιστολὴ Γ΄ [50-85]· τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν μακάριον Ἀμφιλόχιον γραφείσης ἐπιστολῆς περὶ τοῦ μὴ ἀγνοεῖν τὸν Κύριον τὴν ἡμέραν τοῦ τέλους καὶ τὴν ὥραν [86]· τοῦ αὐτοῦ πρὸς Διόδωρον ἐπίσκοπον Ταρσοῦ [87]· τοῦ αὐτοῦ πρὸς Παρηγόριον πρεσβύτερον [88]· τοῦ αὐτοῦ χωρεπισκόποις [89]· τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν ἐπισκόποις [90]· τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ κζ' κεφαλαίου τῶν περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρὸς τὸν μακάριον Ἀμφιλόχιον γεγραμμένων [91]· τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ κθ' κεφαλαίου τῆς αὐτῆς πραγματείας [92].

- 1) [Προοίμιον] Περὶ καθαρῶν, πεπουζηνῶν καὶ ἐγκρατιῶν
- 2) Περὶ τῆς κατ' ἐπιτήδευσιν φθειράσης τὸ κατὰ γαστρὸς
- 3) Περὶ διακόνου πορνεύσαντος
- 4) Περὶ τριγάμων καὶ πολυγάμων
- 5) Πῶς δεῖ δέχεσθαι τοὺς ἐπὶ ἐξόδῳ αἰρετικούς
- 6) Περὶ κανονικῶν πορνεουσῶν, ἧγουν τῷ δοκεῖν νομίμως ζευγνυμένων
- 7) Περὶ ἀρρενοφθόρων καὶ λοιπῶν χαλεπῶς ἡμαρτηκῶτων
- 8) Τί ἐκούσιον ἀμάρτημα καὶ τί ἀκούσιον
- 9) Περὶ μοιχευόντων καὶ μοιχευομένων
- 10) Περὶ ἐπιορκούντων
- 11) Περὶ τῶν ἐκουσίως φονευσάντων
- 12) Περὶ διγάμων
- 13) Περὶ τῶν ἐν πολέμοις φονευόντων
- 14) Περὶ τῶν λαμβανόντων τόκους
- 15) Περὶ τῶν ζητημάτων
- 16) Περὶ τοῦ Νεεμὰν
- 17) [Προοίμιον] Περὶ πρεσβυτέρου τινὸς Βιάνορος, ὁμωμοκότος μὴ λειτουργεῖν
- 18) Περὶ τῶν ἐκπιπτουσῶν παρθένων
- 19) Περὶ τῶν ἐκπιπτόντων μοναχῶν
- 20) Περὶ γυναικὸς παρθενίαν ἐν αἰρέσει ὁμολησάσης
- 21) Περὶ τοῦ ἀνδρα γυναῖκα ἔχοντα καὶ ἐλευθέρῳ μιγνύμενον πόρνον λογίζεσθαι, γυναῖκα δὲ πρὸς ἕτερον ἀπονεύσασαν μοιχαλίδα

- 22) Περὶ τοῦ ἐξ ἀρπαγῆς μεμνηστευμένην ἢ ἀμνήστευτον ἔχοντος
- 23) Περὶ τῶν δύο ἀδελφὰς γαμούντων
- 24) Περὶ χήρας καὶ ἀνδρὸς χηρεύσαντος
- 25) Περὶ τοῦ τὴν διεφθαρμένην ὑπ' αὐτοῦ κατέχοντος
- 26) Περὶ τῶν ἐκ πορνείας συναπτομένων
- 27) Περὶ πρεσβυτέρου ἀθέσμῳ γάμῳ περιπαρέντος
- 28) Περὶ τοῦ μὴ ὄρκῳ καταδεσμεῖν ἑαυτοὺς ἐν τινὶ πράγματι
- 29) Περὶ τοῦ μηδὲ ὁμνύειν· εἰ δέ τις ἐπὶ τῷ κακῷσαί τινα, τὸν ὄρκον οὐ φυλάξει
- 30) Περὶ τῶν ἀρπαζόντων καὶ τῶν τούτοις συναιρουμένων
- 31) Περὶ τῆς ἐτέρῳ συναπτομένης ἀναχωρήσαντος τοῦ ἀνδρὸς
- 32) Περὶ τῶν παραπιπτόντων κληρικῶν
- 33) Περὶ τῆς καθ' ὁδὸν κυησάσης
- 34) Περὶ τῶν μοιχευθεισῶν γυναικῶν καὶ ἐξαγορευουσῶν
- 35) Περὶ τῆς ἀλόγως καταλιπούσης τὸν ἴδιον ἄνδρα
- 36) Περὶ στρατιωτῶν γυναικῶν γαμισκόντων
- 37) Περὶ τοῦ ἀλλοτρίαν λαβόντος γυναῖκα
- 38) Περὶ τῶν δίχα γονέων κορῶν ἀκολουθουσῶν ἀνδράσιν
- 39) Περὶ τῆς τῷ μοιχῷ συζώσης
- 40) Περὶ τῆς παρὰ γνώμην τοῦ δεσπότητος δούλης λάθρα γαμηθείσης
- 41) Περὶ χήρας δεύτερον γάμον ἀσπαζομένης
- 42) Περὶ τοῦ τῶν ὑπεξουσίων τοὺς γάμους ἀβεβαίους εἶναι
- 43) Περὶ τοῦ πληγὴν ἐνεγκόντος θανατικὴν
- 44) Περὶ διακονίσης ἑλλησι συμπορνευσάσης
- 45) Περὶ χριστιανοῦ τὸν Χριστὸν ἐνυβρίζοντος
- 46) Περὶ τῆς ἐν ἀγνοίᾳ συναφθείσης τῷ καταλειφθέντι
- 47) Περὶ ἐγκρατιῶν καὶ σακκοφόρων καὶ ἀποτακτιῶν
- 48) Περὶ γυναικὸς τῆς ἐγκαταλειφθείσης ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς
- 49) Περὶ τῶν πρὸς ἀνάγκην φθορῶν
- 50) Περὶ τοῦ νόμον τριγάμου μὴ εἶναι
- 51) [Προοίμιον] Περὶ τοῦ πάντα κληρικὸν παραπτεσόντα ἔκπτωτον εἶναι

- 52) Περὶ τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν κυησάσης
- 53) Περὶ χηρῶν δούλων διγαμουσῶν
- 54) Περὶ ἀκουσίων φόνων διαφορᾶς δήλωσις γενομένη
- 55) Περὶ τῶν τοῖς λησταῖς ἀντεπεξιόντων
- 56) Περὶ τῶν ἐκουσίως φονευόντων
- 57) Περὶ τῶν ἀκουσίων φόνων
- 58) Περὶ μοιχῶν
- 59) Περὶ πορνευόντων
- 60) Περὶ τῶν παρθενεύειν ἐπαγγειλαμένων ἢ μοναχῶν γινομένων καὶ ἐκπεσόντων
- 61) Περὶ κλεπτῶν
- 62) Περὶ ἀρρενοφθόρων
- 63) Περὶ τῶν ἐν ἀλόγοις παραπιπτόντων
- 64) Περὶ τῶν ἐπιόρκων
- 65) Περὶ γοήτων ἢ φαρμάκων
- 66) Περὶ τῶν τυμβωρύχων
- 67) Περὶ τῶν ἀδελφομιξία ἐαλωκότων
- 68) Περὶ τῶν ἀπειρημένων συγγενειῶν
- 69) Περὶ τῶν πρὸ γάμου ταῖς ἑαυτῶν μνησταῖς μιγνυμένων ἀναγνωστῶν
- 70) Περὶ τῶν ἐν χεῖλεσι μιανθέντων διακόνων ἢ πρεσβυτέρων
- 71) Περὶ τῶν συνεγνωκότων ἕκαστον τῶν προειρημένων ἀμαρτημάτων καὶ μὴ φανερούντων
- 72) Περὶ τῶν μάντεσιν ἑαυτοὺς ἐκδεδωκότων
- 73) Περὶ τοῦ τὸν Χριστὸν ἀρνησαμένου
- 74) Περὶ τῶν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εὐθυνομένων
- 75) Περὶ τῶν ἀδελφῆ ἰδίᾳ ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς μιγνυμένων
- 76) Περὶ τῶν τὰς νύμφας ἑαυτῶν λαμβανόντων
- 77) Περὶ τῶν τὰς συναφθείσας ἐγκαταλιμπανόντων καὶ ἐτέραις συναπτομένων
- 78) Περὶ τῶν δύο ἀδελφὰς λαμβανόντων εἰς συνοίκησιν
- 79) Περὶ τῶν ταῖς ἰδίαις μητριαῖς ἐπιμαινομένων
- 80) Περὶ τῶν πολυγάμων
- 81) Περὶ τῶν ὑπὸ βαρβάρων εἰς ἄρνησιν ἐκκυλισθέντων

- 82) Περὶ τῶν ἐπιόρκων
- 83) Περὶ τῶν μαντευομένων ἢ μαντείας εἰς τοὺς ἑαυτῶν οἴκους εἰσαγόντων
- 84) Περὶ τῶν εὖ τοῖς ἰδίοις ἐπιτιμίαις χρωμένων
- 85) Περὶ τῶν κακῶς τοῖς ἰδίοις ἐπιτιμίαις χρωμένων
- 86) Περὶ ἐγκρατιῶν
- 87) [Προοίμιον] Κατὰ τῶν δύο ἀδελφὰς γαμούντων ἢ ἀδελφοῖς δυσὶ γαμουμένων
- 88) Ὡστε χωρισθῆναι αὐτὸν τοῦ συνοίκου γυναιίου
- 89) Ὡστε μὴ γίνεσθαι χωρὶς αὐτοῦ ὑπηρέτας παρὰ τοὺς κανόνας
- 90) Ὡστε μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασι
- 91) Ὅτι χρὴ φυλάττεσθαι τὸ ἀγραφὸν ἐκκλησιαστικὸν ἔθος
- 92) Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγράφου ἔθους

13. Ἅγιος Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας (381-385)

→ Ἰδιότητα: (Ἀρχι)ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρείας

→ Κανόνες: 18 (ἐρωταποκρίσεις)

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 11993, σελ. 665-676.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σελ. 331-341.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 238-252 (δίγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

- 1) Θέματα θείας λατρείας καὶ λειτουργικῆς (κ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 16)
- 2) Θέματα χριστιανικοῦ βίου (κ. 13, 15, 17, 18)
- 3) Θέματα γαμικοῦ δικαίου (κ. 11)
- 4) Θέματα ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν ἑτεροδόξων καὶ ἑτεροθρήσκων (κ. 9)

14. Ἅγιος Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας (†385) Κανόνες (18)

Ἀποκρίσεις κανονικαὶ Τιμοθέου τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐνὸς τῶν ΠΝ´ ἀγίων πατέρων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὰς προσεγεχθείσας αὐτῷ ἐπερωτήσεις παρὰ τινῶν ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν.

- 1) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 2) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 3) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 4) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 5) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 6) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 7) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 8) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 9) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 10) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 11) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 12) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 13) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 14) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 15) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 16) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 17) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 18) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις

15. Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (372-390)

→ Ἰδιότητα: Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κωνσταντινουπόλεως

→ Κανόνες: 1

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 662-664.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σελ. 363-364.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 227-231 (δίγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

♦ Τὰ κανονικὰ βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς (κ. 1)

16. Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (†390)
Κανόνες (1)

[Κανὼν] τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐκ τῶν ἑμμέτρων αὐτοῦ ποιημάτων.

1) Περὶ τῶν βιβλίων τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθήκης, ἀρίθμησις ἑμμετρος

17. Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης (372--~395)

→ Ἰδιότητα: Ἐπίσκοπος τῆς Νύσσης (Καππαδοκία)

→ Κανόνες: 8

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 649-662.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σελ. 295-330.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 200-226 (δίγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

1) Θέματα ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας (κ. 2)

2) Θέματα χριστιανικοῦ βίου (κ. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

18. Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης (†395) Κανόνες (8)

[Κανόνες] τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης. Ἐπιστολὴ κανονικὴ πρὸς Λητόιον ἐπίσκοπον Μελιτινῆς.

- 1) [Προοίμιον] Περὶ μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς
- 2) Περὶ τῶν ἀρνούμενων ἐκουσίως τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ περὶ τῶν μετὰ πολλὰς βασάνους τοῦτο παθόντων
- 3) Περὶ τῶν πρὸς γόητας ἢ μάντις ἀπιόντων
- 4) Περὶ τῶν δι' ἐπιθυμίαν καὶ ἡδονὴν ἀμαρτημάτων
- 5) (α) Περὶ τοῦ θυμοειδοῦς τῆς ψυχῆς μέρους
(β) Περὶ τῶν μὴ πληροῦντων τὸν τοῦ ἐπιτιμίου χρόνον καὶ ἐξοδεύοντων τοῦ βίου
- 6) Περὶ κλοπῆς
- 7) Περὶ διαιρέσεως τυμβωρυχίας
- 8) Περὶ τῶν ἱεροσύλων

19. Ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου (374--~400)

→ Ἰδιότητα: Ἐπίσκοπος τοῦ Ἰκονίου (Λυκαονία [Μικρὰ Ἀσία])

→ Κανόνες: 1

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 664-665.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σελ. 365-367.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 232-237 (δίγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

♦ Τὰ κανονικὰ βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς (κ. 1)

20. Ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου (†400)
Κανόνες (1)

[Κανὼν] τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου τοῦ Ἰκονίου ἐκ τῶν πρὸς Σέλευκον ἰάμβων.

1) [Περὶ τῶν θεοπνεύστων βιβλίων]

21. Ἅγιος Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας (385-412)

→ Ἰδιότητα: (Ἀρχι)ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρείας

→ Κανόνες: 14

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 676-686.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σελ. 342-354.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 259-273 (δίγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

- 1) Θέματα ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας (κ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9)
- 2) Θέματα προσελεύσεως καὶ ἐπιστροφῆς στὴν Ἐκκλησία (κ. 12)
- 3) Θέματα ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας (κ. 10, 11)
- 4) Θέματα θείας λατρείας καὶ λειτουργικῆς (κ. 1, 8)
- 5) Θέματα χριστιανικοῦ βίου (κ. 13, 14)

22. Ἅγιος Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας (†412) Κανόνες (14)

[Κανόνες] Θεοφίλου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Τῶν Θεοφανείων ἐπιστάντων ἐν Κυριακῇ προσφώνησις [1ος]· τοῦ αὐτοῦ ὑπομνηστικόν, ὅπερ ἔλαβεν Ἀμμών διὰ τὴν Λύκω [2-11]· τοῦ αὐτοῦ Ἀφυγγίω περὶ τῶν λεγομένων καθαρῶν [12ος]· τοῦ αὐτοῦ Ἀγάθωνι ἐπισκόπῳ [13ος]· τοῦ αὐτοῦ Μηνᾶ ἐπισκόπῳ [14ος].

- 1) Περὶ τῆς νηστείας τῶν Θεοφανείων
- 2) Περὶ τῶν τοῖς ἀρειανοῖς κοινωνησάντων
- 3) Περὶ τοῦ τοὺς ἀναξίους δεικνυμένους μετὰ τὴν χειροτονίαν παύεσθαι
- 4) Περὶ τοῦ βεβαίαν εἶναι τὴν κάθαρσιν, ἣν ἂν ὁ ἐπίσκοπος ἐπενέγκῃ
- 5) Περὶ τῶν ἐξ ἀγνοίας ἐπ' ἐγκλήμασι χειροτονουμένων
- 6) Περὶ τοῦ μετὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀθέσμως προβαινούσης χειροτονίας ἔπεσθαι τὴν κάθαρσιν
- 7) Περὶ τοῦ τὰς χειροτονίας ἐκ τοῦ φανεροῦ γίνεσθαι
- 8) Περὶ τοῦ μὴ κατηχούμενον γεύεσθαι τῶν εἰς θυσίαν προσφερομένων εὐλογιῶν
- 9) Περὶ τοῦ μὴ ἀπλῶς τὰς κατὰ ἱερέων κατηγορίας δέχεσθαι
- 10) Περὶ τοῦ γνώμη τοῦ τε ἐπισκόπου καὶ τοῦ κλήρου προβάλλεσθαι τῆς ἐκκλησίας οἰκονόμον
- 11) Περὶ τοῦ μὴ τὰ τῆς ἐκκλησίας τὸν ἐπίσκοπον ἰδιοποιεῖσθαι
- 12) Περὶ αἰρετικῶν
- 13) Περὶ τοῦ τὰς παρανόμους συναφείας διαζεύγνυσθαι
- 14) Περὶ τοῦ τοὺς ἀδικοῦντας τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλεσθαι

23. Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας (412-444)

→ Ἰδιότητα: (Ἀρχι)ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρείας

→ Κανόνες: 5

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 686-692.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σελ. 355-362.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 274-284 (δίγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

1) Θέματα ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας (κ. 3, 4, 5)

2) Θέματα ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης (κ. 1, 2)

24. Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας (†444)
Κανόνες (5)

[Κανόνες] τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας Δόμνω [1-3]· τοῦ αὐτοῦ τοῖς κατὰ Λιβύην καὶ Πεντάπολιν ἐπισκόποις [4-5].

- 1) Περὶ τοῦ ἐπίσκοπον καθαιρεθέντα καὶ τοῦ ἱεουργεῖν παύεσθαι
- 2) Περὶ τοῦ πάντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἔχειν τὴν ἐξουσίαν τὸν ἐπίσκοπον
- 3) Περὶ τοῦ μὴ διδόναι παραίτησιν ἱερέα
- 4) [Προοίμιον]
  - α) Περὶ τοῦ ἀνεξετάστως μὴ χειροτονεῖν
  - β) Περὶ τῶν ἐκ μοναστηρίων ἐξερχομένων καὶ χειροτονουμένων
  - γ) Περὶ τοῦ πῶς καὶ πότε δεῖ χειροτονεῖν καὶ τίνα δεῖ ἐξετάζειν
- 5) Περὶ τῶν κατηχομένων καὶ μετανοούντων, εἰ τοῦ τέλους ἐγγίζοιεν

25. Ἅγιος Γεννάδιος Κωνσταντινουπόλεως (458-471)

→ Ἰδιότητα: Πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως

→ Κανόνες: 1

→ Πηγές: (1) ΠΗΔΑΛΙΟΝ τῶν ἁγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου [Λειψία 1800], Ἀθήναι, Ἀστήρ, 1993, σελ. 692-697.

(2) ΡΑΛΛΗ Γ. - ΠΟΤΛΗ Μ., *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, τ. 4, Ἀθήναι, 1854, σελ. 368-374.

(3) JOANNOU P. - P., *Discipline générale antique (IVe-IXe siècles). Les Canons des Pères Grecs (Lettres canoniques)*, édition critique du texte grec, version latine et traduction française, [Pontificia Commissione per la Redazione del Codice di Diritto Canonico Orientale], Fonti fascicolo IX, t. II, Grottaferrata (Rome), Tipografia Italo-Orientale «St Nilo», 1963, σελ. 290-299 (δίγλωσση).

Θεματικὴ τῶν Κανόνων

♦ Θέματα ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας (κ. 1)

26. Ἅγιος Γεννάδιος Κωνσταντινουπόλεως (459)
Κανόνες (1)

Γενναδίου τοῦ ἀγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς σὺν αὐτῷ ἁγίας Συνόδου πρὸς ἅπαντας τοὺς ὀσιωτάτους μητροπολίτας, ὥστε μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασι.

1) Ὡστε μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασι

Οι κανόνες της Εκκλησίας

έτος	• αριθμός κανόνων	σύντμηση
3ος αι.	(85) Άποστολικοί κανόνες	Άποστόλων
255	(1) Κυπριανός (Σύνοδος)	Κυπριανός
†265	(4) Διονύσιος Ἀλεξανδρείας	Διονύσιος
†270	(11) Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ὁ	Γρηγόριος
†311	(15) Πέτρος Ἀλεξανδρείας	Πέτρος
314	(25) Ἡ ἐν Ἀγκύρα Σύνοδος	Ἄγκυρα
~319	(15) Ἡ ἐν Νεοκαισαρείᾳ Σύνοδος	Νεοκαισάρεια
325	(20) Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Νικαίᾳ	Α΄
~340	(21) Ἡ ἐν Γάγγρα Σύνοδος	Γάγγρα
341	(25) Ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ Σύνοδος	Ἀντιόχεια
343	(21) Ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος	Σαρδική
†373	(3) Μέγας Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας	Ἀθανάσιος
†378	(92) Μέγας Βασίλειος Καισαρείας	Βασίλειος
~380	(60) Ἡ ἐν Λαοδικείᾳ Σύνοδος	Λαοδίκεια
381	(7) Β΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει	Β΄

†385	(18) Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας	Τιμόθεος
†390	(1) Γρηγόριος ὁ Θεολόγος	Γρηγόριος Θ.
394	(1) Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος	ΚΠολη
†395	(8) Γρηγόριος Νύσσης	Γρηγόριος
†400	(1) Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου	Ἀμφιλόχιος
†412	(14) Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας	Θεόφιλος
419	(133) Ἡ ἐν Καρθαγένῃ Σύνοδος	Καρθαγένῃ
431	(8 [9]) Γ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Ἐφέσῳ	Γ΄
†444	(5) Κύριλλος Ἀλεξανδρείας	Κύριλλος
451	(30) Δ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Χαλκηδόνι	Δ΄
459	(1) Γεννάδιος (Σύνοδος) Κων/πόλεως	Γεννάδιος
691	(102) Πενθέκτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος	Ε΄-ΣΤ΄
787	(22) Ζ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Νικαίᾳ	Ζ΄
861	(17) Ἡ Πρωτοδευτέρα Σύνοδος	Α-Β
879/880	(3) Ἡ ἐν Ἀγία Σοφία Σύνοδος	Ἀγία Σοφία
	Σύνολο: 770 κανόνες	

Χρονολογική κατανομή τών Κανόνων

[Κανόνες]

1ος αιώνας

♦ ∅

2ος αιώνας

♦ ∅

3ος αιώνας

Άποστολικοί Κανόνες (3ος αιώ.)	[85]
Άγιος Κυπριανός (Σύνοδος τῆς Καρθαγένης (255)	[1]
Άγιος Διονύσιος Ἀλεξανδρείας (†265)	[4]
Άγιος Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ὁ Θαυματουργός (†270)	[11]
(Άποστολικοί Κανόνες, 3 Πατέρες)· Σύνολο: [101]	

4ος αιώνας

1) Άγιος Πέτρος Ἀλεξανδρείας (†311)	[15]
2) Ἡ ἐν Ἀγκύρα Σύνοδος (314)	[25]
3) Ἡ ἐν Νεοκαισαρεία Σύνοδος (~319)	[15]
4) Α΄ Οἰκουμενική Σύνοδος ἐν Νικαία (325)	[20]
5) Ἡ ἐν Γάγγρα Σύνοδος (~340)	[21]
6) Ἡ ἐν Ἄντιοχεια Σύνοδος (341)	[25]
7) Ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος (343)	[21]
8) Άγιος Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας ὁ Μέγας (†373)	[3]
9) Άγιος Βασίλειος Καισαρείας ὁ Μέγας (†378)	[92]

10) Ἡ ἐν Λαοδικείᾳ Σύνοδος (~380)	[60]
11) Β΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει (381)	[7]
12) Ἅγιος Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας (†385)	[18]
13) Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (†390)	[1]
14) Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος (394)	[1]
15) Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης (†395)	[8]
16) Ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου (†400)	[1]
(2 Οἰκ. Σύνοδοι, 7 Τοπ. Σύνοδοι, 7 Πατέρες)· Σύνολο: [333]	

5ος αἰώνας

1) Ἅγιος Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας (†412)	[14]
2) Ἡ ἐν Καρθαγένῃ Σύνοδος (419)	[133]
3) Γ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Ἐφέσῳ (431)	[8/9]
4) Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας (†444)	[5]
5) Δ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Χαλκηδόνι (451)	[30]
6) Ἅγιος Γεννάδιος (Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως (459)	[1]
(2 Οἰκ. Σύνοδοι, 1 Τοπικὴ Σύνοδος, 3 Πατέρες)· Σύνολο: [192]	

6ος αἰώνας

♦ ∅

7ος αἰώνας

1) Πενθέκτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Τρούλλῳ (691)	[102]
(1 Οἰκ. Σύνοδος)· Σύνολο: [102]	

8ος αιώνας

1) Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος ἐν Νικαία (787)

[22]

(1 Οίκ. Σύνοδος)· Σύνολο: [22]

9ος αιώνας

1) Ἡ Πρωτοδευτέρα Σύνοδος (861)

[17]

2) Ἡ ἐν Ἁγία Σοφία Σύνοδος (879/880)

[3]

(2 Τοπικὲς Σύνοδοι)· Σύνολο: [20]

Συμπεράσματα

6 Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι

10 Τοπικὲς Σύνοδοι

13 Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας

Σύνολο τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας: [770]

Τίτλοι των κανόνων

- I. Αποστολικοί Κανόνες
- II. Κανόνες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων
- III. Κανόνες τῶν Τοπικῶν Συνόδων
- IV. Κανόνες τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας

I. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Οἱ κανόνες τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων (3ος αἰ.)

- 1) Περὶ χειροτονίας ἐπισκόπων
- 2) Περὶ χειροτονίας πρεσβυτέρων καὶ διακόνων
- 3) Περὶ τῶν παρὰ τὴν συνήθειαν προσφερόντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
- 4) Περὶ τῆς τῶν προσφερομένων ὑποθέσεως
- 5) Περὶ πρεσβυτέρων τῶν τὰς ἑαυτῶν ἐκβαλλόντων γυναῖκας
- 6) Περὶ παντὸς ἱερατικοῦ κοσμικὰς ἀναδεδεγμένου φροντίδας
- 7) Περὶ ἱερατικῶν τῶν τὴν ἡμέραν τοῦ πάσα πρὸ τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας ἐπιτελούντων
- 8) Περὶ ἱερατικῶν τῶν προσφορᾶς γενομένης μὴ μεταλαμβάνοντων
- 9) Περὶ παντὸς ἱερατικοῦ ἢτοι πιστοῦ πρὸ τῆς μεγάλης καὶ τελευταίας εὐχῆς τῆς λειτουργίας ἀναχωρούντων
- 10) Περὶ παντὸς τοῦ τοῖς ἀκοινωνήτοις συνευχομένου
- 11) Περὶ παντὸς κληρικοῦ τοῖς καθηρημένοις συνευχομένου
- 12) Περὶ παντὸς πιστοῦ τοῦ μετὰ τὸν ἀφορισμὸν ἐν ἑτέρᾳ πόλει δεχθέντος καὶ περὶ τοῦ αὐτὸν δεξαμένου
- 13) Περὶ παντὸς ἀφωρισμένου τοῦ κατ' ἀπάτην δεχθέντος
- 14) Περὶ ἐπισκόπων τῶν ἐτέραις παροικίαις ἐπιπηδόντων
- 15) Περὶ κληρικοῦ τοῦ καταλιμπάνοντος τὴν ἑαυτοῦ παροικίαν
- 16) Περὶ ἐπισκόπων τῶν ἀλλοτρίους δεχομένων κληρικοὺς
- 17) Περὶ τῶν δυσὶ γάμοις ἢ παλλακῇ περιπεσόντων
- 18) Περὶ τοῦ χήραν ἢ ἄλλως ἄτιμον γυναῖκα λαβόντος

- 19) Περι τῶν δύο ἀδελφᾶς ἢ ἀνεψιᾶν ἀγομένων
- 20) Περι κληρικῶν ἐγγύας διδόντων
- 21) Περι εὐνούχων τῶν μὴ ἑαυτοῦς ἀκρωτηριασάντων
- 22) Περι εὐνούχων τῶν ἑαυτοῦς ἀκρωτηριαζόντων, ὅτι οὐ κληροῦται
- 23) Περι κληρικῶν τῶν ἑαυτοῦς ἀκρωτηριαζόντων, ὡς καθαιρέσει ὑποβάλλονται
- 24) Περι λαϊκῶν τῶν ἑαυτοῦς ἀκρωτηριαζόντων, ὡς τριετίαν κολάζονται
- 25) Περι παντὸς ἱερατικοῦ πορνεία ἢ ἐπιπορκία ἀλόγτος ἢ κλοπῆ, ὡς καθαιρεῖται καὶ οὐκ ἀφορίζεται
- 26) Περι ἀναγνωστῶν καὶ ψαλτῶν, ὅτι ἔξεστι τούτοις μετὰ τὴν προχείρησιν γαμεῖν
- 27) Περι παντὸς ἱερατικοῦ τύπτοντος πιστοῦς ἁμαρτήσαντας
- 28) Περι παντὸς ἱερατικοῦ τοῦ μετὰ καθάρεισιν λειτουργίας ἐφαπτομένου
- 29) Περι παντὸς ἱερατικοῦ ἐπὶ χρήμασι χειροτονουμένου
- 30) Περι ἱερατικοῦ τοῖς κοσμικοῖς ἄρχουσι χρησαμένου πρὸς τὴν διακονίαν
- 31) Περι πρεσβυτέρων τῶν ἐκ καταφρονήσεως τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου χωρὶς συναγόντων
- 32) Περι τοῦ μὴ προσλαμβάνεσθαι κληρικὸν ἀφωρισμένον
- 33) Περι τοῦ μηδένα κληρικὸν ἄνευ συστατικοῦ προσδέχεσθαι
- 34) Ὅτι εἰδέναι χρὴ τοὺς ἐπισκόπους τὸν ἑαυτὸν πρῶτον
- 35) Περι ἐπισκόπων τῶν εἰς ἀλλοτρίας παροικίας χειροτονούντων
- 36) Περι ἐπισκόπων χειροτονουμένων καὶ τὴν λειτουργίαν μὴ καταδεχομένων· καὶ περὶ τῶν μὴ δεχομένων ὑπὸ τοῦ λαοῦ
- 37) Περι τοῦ δις τοῦ ἔτους συνόδους γίνεσθαι
- 38) Περι τοῦ τὸν ἐπίσκοπον τῶν τῆς ἐκκλησίας πραγμάτων ἔχειν τὴν φροντίδα
- 39) Περι τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους μηδὲν ἄνευ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῶν ἐπιτελεῖν
- 40) Περι τοῦ φανερὰ εἶναι τὰ τοῦ ἐπισκόπου πράγματα καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας
- 41) Περι τοῦ τὸν ἐπίσκοπον τῶν τῆς ἐκκλησίας πραγμάτων ἔχειν τὴν ἐξουσίαν εἰς τὰς ἀναγκαίας αὐτοῦ χρείας
- 42) Περι παντὸς ἱερατικοῦ κύβοις σχολάζοντος
- 43) Περι κατωτέρων κληρικῶν κύβοις σχολάζόντων
- 44) Περι παντὸς ἱερατικοῦ τόκους ἀπαιτοῦντος
- 45) Περι παντὸς ἱερατικοῦ αἰρετικοῖς μόνον συνευξαμένου
- 46) Περι ἱερατικῶν τῶν τὸ αἰρετικῶν βάπτισμα δεξαμένων

- 47) Περι ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων ἀναβαπτίζοντων
- 48) Περι λαϊκῶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ἐκβαλλόντων, ἢ ἐκβεβλημένας λαμβανόντων
- 49) Περι τῶν μὴ βαπτίζοντων εἰς τὴν ἅγια τριάδα
- 50) Περι τῶν ἐν βάπτισμα εἰς τὸν θάνατον τοῦ κυρίου ἐπιτελούντων
- 50*) Ὅτι ὁ πατὴρ οὐκ ἐσταυρώθη
- 50**) Ὅποῖος ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα
- 51) Περι ἱερατικοῦ τοῦ γάμου, κρεῶν καὶ οἴνου διὰ βδελυρίαν ἀπεχομένου
- 52) Περι ἱερατικῶν τῶν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας ἐπιστρέφοντας μὴ προσδεχομένων
- 53) Περι ἱερατικῶν τῶν οἴνου καὶ κρεῶν ἐν ἑορτῇ μὴ μεταλαμβάνοντων
- 54) Περι τοῦ ἐν καπηλείῳ ἐσθίοντος κληρικοῦ
- 55) Περι κληρικῶν τῶν τὸν ἴδιον ἐπίσκοπον ὑβρισάντων
- 56) Περι κληρικῶν τῶν πρεσβυτέρους ἢ διακόνους ὑβρισάντων
- 57) Περι τῶν τοὺς ἀναπήρους χλευαζόντων
- 58) Περι ἱερατικῶν τῶν τοῦ ἰδίου κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ ἀμελούντων
- 59) Περι ἱερατικῶν τῶν τοὺς κληρικοὺς ἐνδεεῖς ὄντας παρορώντων
- 60) Περι τῶν ψευδεπίγραφα ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγινωσκόντων
- 61) Περι τῶν ἐπὶ ἀπηγορευμένη αἰτία ἀπελεγθέντων
- 62) Περι τῶν κληρικῶν τῶν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἀρνησαμένων
- 63) Περι τῶν αἷμα ζώου ἢ πνικτὸν ἐσθιόντων
- 64) Περι τῶν τὴν κυριακὴν ἢ τὸ σάββατον νηστευόντων
- 65) Περι τῶν εἰς συναγωγὴν Ἰουδαίων ἢ αἰρετικῶν προσευχομένων
- 66) Περι τοῦ ἄπαξ κρούσαντος καὶ ἀποκτείναντος
- 67) Περι τῶν ἀμνηστεύτους βιαζομένων παρθένους
- 68) Περι ἀναχειροτονιῶν
- 69) Περι τῶν τὴν ἅγιαν τεσσαρακοστὴν μὴ νηστευόντων
- 70) Περι τῶν μετὰ Ἰουδαίων συνεορταζόντων
- 71) Περι τῶν ἱεροῖς ἔθνῶν καὶ συναγωγαῖς καρποφούντων
- 72) Περι κληρικοῦ ἀφελομένου τῆς ἐκκλησίας κηρὸν ἢ ἔλαιον
- 73) Περι τοῦ ὀθόνην ἢ σκεῦος ἅγιον σφετεριζομένου
- 74) Περι ἐπισκόπων προσκληθέντων εἰς κατηγορίαν καὶ μὴ ἀπαντησάντων

- 75) Περί τοῦ τίνας δεκτέον εἰς μαρτύρησιν ἐπισκόπου
- 76) Περί ἐπισκόπων τῶν οἰκείοις τὴν χαριζομένων
- 77) Περί ἀναπήρων τὸν ὀφθαλμὸν ἢ τὸ σκέλος
- 78) Περί κωφῶν καὶ τυφλῶν
- 79) Περί τῶν δαίμονα ἔχόντων
- 80) Περί τῶν ἐξ ἔθνῶν βαπτισομένων
- 81) Περί κληρικῶν τῶν δημοσίας ἀναδεχομένων διοικήσεις
- 82) Περί δούλων κληρώσεως
- 83) Περί ἱερατικοῦ στρατείας σχολάζοντος
- 84) Περί τοῦ βασιλέα ἢ ἄρχοντα ἀτιμάζοντος
- 85) Περί τοῦ πόσα καὶ ποῖα βιβλία τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς χρῆ δέχεσθαι

II. ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ

Α΄ Οἰκουμένη Σύννοδος ἐν Νικαίᾳ (325)

- 1) Περί τῶν εὐνουχιζόντων ἑαυτοὺς καὶ περὶ τῶν παρ' ἄλλων τοῦτο πασχόντων
- 2) Περί τῶν μετὰ τὸ βάπτισμα εὐθύς κληρουμένων
- 3) Περί τῶν παρὰ κληρικοῖς συνεισάκτων γυναικῶν
- 4) Ὑπὸ πόσων καθίστασθαι τὸν ἐπίσκοπον
- 5) Περί τῶν ἀκοινωνήτων ὅτι οὐ δεῖ τούτους ὑφ' ἐτέρων δέχεσθαι· καὶ περὶ τοῦ δις τοῦ ἔτους τὰς συνόδους γίνεσθαι
- 6) Περί τῶν πόλεσί τισι διαφερόντων πρωτείων, καὶ περὶ τοῦ ἐπίσκοπον μὴ γίνεσθαι δίχα γνώμης τοῦ μητροπολίτου
- 7) Περί τοῦ Αἰλίας ἐπισκόπου
- 8) Περί τῶν λεγομένων καθαρῶν
- 9) Περί τῶν ἀνεξετάστως εἰς πρεσβύτερον προαχθέντων
- 10) Περί τῶν ἀρνησαμένων ἐν διωγμῷ καὶ προαχθέντων εἰς κλῆρον
- 11) Περί τῶν ἀρνησαμένων καὶ τελούντων ἐν λαϊκοῖς
- 12) Περί τῶν ἀποταξαμένων καὶ πάλιν εἰς τὸν κόσμον ἀναδραμόντων

- 13) Περὶ τῶν ἐν τῷ ἀποθνήσκειν κοινωνίαν ἐπιζητούντων
- 14) Περὶ κατηχομένων παραπεσόντων
- 15) Περὶ τοῦ μεταβαίνοντος ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν κληρικοῦ
- 16) Περὶ τῶν ἐν αἵς προεβλήθησαν ἐκκλησίαις μὴ ἐμμενόντων
- 17) Περὶ κληρικῶν τοκιζόντων
- 18) Περὶ τοῦ μὴ διδόναι τοὺς διακόνους τὴν εὐχαριστίαν τοῖς πρεσβυτέροις· καὶ ἵνα μὴ πρὸ τούτων κάθηνται
- 19) Περὶ τῶν ἐκ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως προσιόντων
- 20) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐν κυριακαῖς καὶ ταῖς τῆς πεντηκοστῆς ἡμέραις γόνου κλίνειν

Β΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει (381)

- 1) Περὶ τοῦ μένειν τὰ ἐν Νικαίᾳ νενομοθετημένη ἀσάλευτα καὶ περὶ ἀναθεματισμοῦ αἰρετικῶν
- 2) Περὶ τῆς καθ' ἐκάστην διοίκησιν εὐταξίας, καὶ τῶν ὀφειλομένων Αἰγυπτίοις καὶ Ἄντιοχεῦσι καὶ Κωνσταντινουπολίταις ταῖς μεγάλαις πόλεσι πρεσβείων, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἐπίσκοπον ἀλλοτρίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐπιβαίνειν
- 3) Περὶ τοῦ μετὰ τὸν Ῥώμης ὅτι δεύτερος ὁ Κωνσταντινουπόλεως
- 4) Περὶ τῆς κατὰ Μάξιμον ἀθέσμου χειροτονίας
- 5) Περὶ τοῦ ὅτι ὁ τῶν δυτικῶν τόμος εὐδεκτος
- 6) Περὶ τῶν ὀφειλόντων δεκτῶν εἶναι εἰς κατηγορίαν ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν
- 7) Περὶ τῶν προστιθεμένων τῇ ὀρθοδοξίᾳ πῶς αὐτοὺς δεκτέον

Γ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Ἐφέσῳ (431)

- 1) Περὶ τῶν συμφρόνων Νεστορίου καὶ Κελεστίου μητροπολιτῶν
- 2) Περὶ τῶν ἐπισκόπων τῶν προστεθέντων τοῖς Νεστορίου
- 3) Περὶ τῶν διὰ τὴν εὐσέβειαν ὑπὸ Νεστορίου καθαιρεθέντων κληρικῶν
- 4) Περὶ κληρικῶν τῶν τὰ Νεστορίου φρονούντων
- 5) Περὶ κληρικῶν ὑπὸ ἐπιτίμια γενομένων, δεχθέντων δὲ ὑπὸ Νεστορίου
- 6) Περὶ τῶν παρασαλευόντων τὰ δεδογμένα τῇ συνόδῳ
- 7) Διαλαλιὰ περὶ τῶν ἐναλλασσόντων τὴν τῆς ἐν Νικαίᾳ πίστιν

8) Ψῆφος περὶ τοῦ ὅτι οἱ Κύπριοι δι' ἑαυτῶν τὰς χειροτονίας ποιοῦνται

[9) Συνοδικὴ ἐπιστολὴ]

Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Χαλκηδόνι (451)

- 1) Περὶ τοῦ ἐκάστης συνόδου τοὺς κανόνας ἀπαρασαλεύτως φυλάττεσθαι
- 2) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐπὶ χρήμασι χειροτονεῖν
- 3) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν κληρικὸν ἢ μοναχὸν ἀλλοτρίων φροντίζειν πραγμάτων
- 4) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν μοναχοὺς ποιεῖν τι παρὰ γνώμην τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου ἢ συνιστᾶν μοναστήριον, μήτε κοσμικὰς ἀναδέχεσθαι φροντίδας
- 5) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀπὸ ἐκκλησίας ἐτέρας εἰς ἐτέραν μετατίθεσθαι κληρικὸν
- 6) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀπολελυμένως χειροτονεῖσθαί τινα τῶν κληρικῶν
- 7) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν κληρικοὺς ἢ μοναχοὺς γίνεσθαι κοσμικοὺς
- 8) Περὶ τοῦ δεῖν τὰ πτωχεῖα καὶ μαρτυρεῖα καὶ μοναστήρια ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον εἶναι
- 9) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν κληρικοὺς εἰς κοσμικὸν ἀπιέναι δικαστήριον, ἀλλὰ παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ δικάζεσθαι
- 10) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν κληρικὸν ἐν δύο πόλεων ἐκκλησίας κατατάττεσθαι
- 11) Περὶ τοῦ εἰρηνικοῖς γράμμασι τοὺς δεομένους ἐπικουρίας ἐφοδιάζεσθαι, αἱ γὰρ συστατικαὶ τοῖς ἐν ὑπολήψει δίδονται
- 12) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐκ βασιλικοῦ γράμματος ἐπίσκοπον γίνεσθαι μητροπολίτην, καὶ ὅτι εἰς δύο ἐπαρχίας μία οὐ τέμνεται
- 13) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν κληρικοὺς ἀπιόντας χωρὶς γραμμάτων συστατικῶν λειτουργεῖν
- 14) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἱερατικοὺς πρὸς αἰρετικοὺς ἐπιγαμίας ποιεῖν
- 15) Περὶ διακονισσῶν
- 16) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς ἑαυτὰς τῷ θείῳ ἀναθείσας παρθένοὺς ἐπὶ γάμον ὀρμᾶν
- 17) Περὶ τοῦ ὅτι οὐκ ἀνατρέπεται διοίκησις τριάκοντα ἔτη κρατήσασα, καὶ περὶ τῶν καινιζομένων πόλεων
- 18) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἱερατικοὺς συνόμνυσθαι ἢ φατριάζειν
- 19) Περὶ τοῦ δεῖν δις τοῦ ἔτους ἐν ἐκάστη ἐπαρχίᾳ συνόδους γίνεσθαι
- 20) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν κληρικὸν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν μεταφέρεσθαι
- 21) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀνυπολήπτους κληρικοὺς κατηγορεῖν ἐπισκόπων
- 22) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν κληρικοὺς μετὰ θάνατον τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου τὰ αὐτοῦ διαρπάζειν

- 23) Περὶ τοῦ δεῖν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐκβάλλεσθαι ξένους κληρικοὺς ἢ μοναχοὺς θορυβοῦντας
- 24) Περὶ τοῦ δεῖν τὰ μοναστήρια μὴ καταγωγή γίνεσθαι
- 25) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὑπὲρ τὸ τρίμηνον χηρεύειν ἐκκλησίαν ἐπισκόπου
- 26) Περὶ τοῦ δεῖν ἕκαστον ἐπίσκοπον δι' οἰκονόμου διοικεῖν τὰ τῆς ἐκκλησίας πράγματα
- 27) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν βιάζεσθαι γυναῖκα εἰς συνοικέσιον
- 28) Ψῆφος περὶ τῶν πρεσβείων τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως
- 29) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐπίσκοπον τοῦ ἰδίου θρόνου ἀποκινούμενον ἐν πρεσβυτερίῳ καταλέγεσθαι
- 30) Περὶ τοῦ ὅτι ἀνεύθυνοι οἱ Αἰγύπτιοι, μὴ ὑπογράψαντες τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὀσίου Λέοντος Ῥώμης

Πενθέκτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Τρούλλῳ (691)

- 1) Πρόσταξις περὶ τοῦ φυλάττειν ἀκαινοτόμητον καὶ ἀπαράτρωτον τὴν παραδοθεῖσαν πίστιν ὑπὸ τῶν ἀγίων καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων
- 2) Ἐπιβεβαίωσις τῶν ἀποστολικῶν διατάξεων καὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων καὶ τῶν προκαταρξάντων συνόδων

Περὶ ἱερέων καὶ κληρικῶν

- 3) Περὶ καθέδρας πρεσβυτέρων τῶν δυσὶ γάμοις προσομιλούντων ἢ μετὰ τὴν χειροτονίαν συνάλλαγμα γαμικὸν ποιουμένων καὶ τῶν χήραν ἢ ἐκβεβλημένων λαμβανόντων
- 4) Περὶ ἐπιτιμίας ἀφιερωμένη γυναικὶ μιγνυμένου
- 5) Περὶ τοῦ μηδένα ἱερατικὸν ἐπεισάκτω θεραπαινίδι συνοικεῖν
- 6) Περὶ τοῦ μὴ ἐξεῖναι πρεσβυτέροις ἢ διακόνοις μετὰ τὴν χειροτονίαν γάμῳ συναλλάσσειν
- 7) Περὶ τοῦ μὴ πρότερον πρεσβυτέρου διάκονον καθέζεσθαι
- 8) Περὶ τοῦ καθ' ἕκαστον ἔτος σύνοδον τῶν ἐπισκόπων κατ' ἐπαρχίαν γίνεσθαι ἐνθα ἂν ὁ μητροπολίτης δοκιμάσει
- 9) Περὶ τοῦ μὴ ἐξεῖναι κληρικὸν καπηλικὸν ἐργαστήριον ἔχειν
- 10) Περὶ τοῦ μὴ λαμβάνειν ἱερέα τόκους ἢ ἑκατοστὰς
- 11) Περὶ τοῦ μὴ προσοικειοῦσθαι Ἰουδαίους ἢ συλλαεῖν ἢ ἰατρείας παρ' αὐτῶν λαμβάνειν
- 12) Περὶ τοῦ μηδένα ἐπίσκοπον μετὰ τὴν χειροτονίαν τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ συνοικεῖν

- 13) Περὶ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων καὶ ὑποδιακόνων τὰς ἰδίας γαμετὰς ἔχειν
- 14) Περὶ τοῦ μηδένα πρεσβύτερον πρὸ τριάκοντα ἐτῶν χειροτονεῖσθαι ἢ διάκονον πρὸ τῶν εἴκοσι πέντε ἢ διακόνισσαν πρὸ τῶν τεσσαράκοντα
- 15) Περὶ τοῦ μὴ ἔλαττον τῶν εἴκοσι ἐτῶν χειροτονεῖσθαι ὑποδιάκονον
- 16) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπτὰ διακόνων τῶν ἐν ταῖς Πράξεσιν εἰς τοὺς ἐν ἐκκλησίᾳ ὑπαριθμεῖν
- 17) Περὶ τοῦ μὴ παρὰ γνώμην τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου κληρικὸν ἐν ἑτέρᾳ ἐκκλησίᾳ κατατάττεσθαι
- 18) Περὶ τοῦ προφάσει βαρβαρικῆς ἐπιδρομῆς ἢ ἐξ ἄλλης περιστάσεως μετανάστας γενομένους κληρικούς μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἔθνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐπιστρέφειν
- 19) Περὶ τοῦ δεῖν τοὺς τῶν ἐκκλησιῶν προεστῶτας τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν ἐκδιδάσκειν τοὺς τῆς εὐσεβείας λόγους κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀγίων καὶ θεοφόρων πατέρων
- 20) Περὶ τοῦ μὴ δημοσίᾳ διδάσκειν ἐπίσκοπον ἐν πόλει ἀλλοτρίᾳ ἐχούσῃ ἄλλον ἐπίσκοπον
- 21) Περὶ τῶν ἐν ἐγκλήμασι κανονικοῖς ὑπευθύνων γινομένων κληρικῶν καὶ μετανοούντων
- 22) Περὶ τῶν ἐπὶ χρήμασι χειροτονουμένων
- 23) Περὶ τοῦ μὴ εἰσπράττειν τοὺς μεταδιδόντας τῆς κοινωνίας τὸ οἶνονοῦν
- 24) Περὶ τοῦ μὴ ἀνιέναι ἱερατικὸν ἢ μοναχὸν ἐν ἵπποδρομίαις
- 25) Περὶ τοῦ παραμένειν τὰς καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν ἀγροικικὰς παροικίας καὶ ἐγχωρίους τοῖς κατέχουσιν αὐτὰς ἐπίσκοποις
- 26) Περὶ τοῦ μετέχειν καθέδρας μόνης τὸν κατ' ἄγνοιαν ἀθέσμῳ γάμῳ περιπαρέντα πρεσβύτερον
- 27) Περὶ τοῦ μὴ ἀμφιέννυσθαι ἀνοίκειον ἐσθῆτα τὸν ἐν κλήρῳ καταλεγόμενον
- 28) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὴν προσφερομένην σταφυλὴν τῇ ἀναιμάκτῳ τῆς προσφορᾶς θυσίᾳ συνάπτειν
- 29) Περὶ τοῦ ἅγια θυσιαστηρίου ὑπὸ νηστικῶν ἐπιτελεῖσθαι
- 30) Περὶ τοῦ μὴ συνοικεῖν τοὺς ἐκ συμφωνίας σωφρονεῖν ἐπαγγελλομένους
- 31) Περὶ τοῦ μὴ ἄνευ γνώμης τοῦ ἐπισκόπου λειτουργεῖν ἐν τοῖς ἔνδον οἰκίας τυγχάνουσιν εὐκτηρίοις
- 32) Περὶ τοῦ δεῖν ἐν τῇ ἀναιμάκτῳ θυσίᾳ μιγνύναι ὕδωρ ἐν τῷ οἴνῳ
- 33) Περὶ τοῦ ὅτι ἰουδαϊκὸν ἐστὶ τὸ μόνους τοὺς ἐκ γένους ἱερατικοῦ κατατάττειν ἐν κλήρῳ
- 34) Περὶ τῶν συνομνυμένων καὶ φατριαζόντων ἐπίσκοπον ἢ κληρικὸν
- 35) Περὶ τοῦ μὴ ἀφαιρεῖσθαι ἢ σφετερίζεσθαι τὸν μητροπολίτην τὰ τοῦ ἐπισκόπου μετὰ θάνατον
- 36) Περὶ τῆς τῶν πατριαρχῶν τιμῆς

37) Περὶ τῶν ἐξ ἐπηρείας βαρβαρικῆς ἔξω τῶν οἰκείων ἐπαρχιῶν διαγόντων ἐπισκόπων

38) Περὶ τοῦ ἐν τῇ καινισθῆσει πόλει καὶ τὴν τῶν ἐκκλησιῶν τάξιν ἐπακολουθεῖν

39) Περὶ τοῦ ἐπισκόπου τῆς Κυπρίων νήσου

Περὶ μοναχῶν καὶ μοναστηρίων

40) Περὶ τοῦ μὴ ἀνεξετάστως προσιέναι τοὺς τὸν μονήρη βίον ἐπανηρημένους

41) Περὶ τῶν ἐν ἐγκλείστραις βουλομένων εἰσελθεῖν

42) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τοὺς λεγομένους ἐρημίτας κατὰ κεφαλῆς κομῶντας ἐν πόλει διάγειν

43) Περὶ τοῦ προσδέχεσθαι εἰς τὸ μοναχικὸν τάγμα πάντα τὸν ἐν οἴῳ δῆποτε ππαίσματι ἀλῶντα

44) Περὶ τοῦ πορνεύοντος μοναχοῦ ἢ πρὸς γάμου κοινωνίαν γυναῖκα ἀγόμενον

45) Περὶ τοῦ μὴ κεκοσμημένας εἰσάγειν τῷ μοναστηρίῳ τὰς μελλούσας καταξιοῦσθαι τοῦ σχήματος

46) Περὶ τοῦ μὴ ἐξέρχεσθαι τὰς τῷ μοναστηρίῳ καταταπτομένας χωρὶς ἀπαραιτήτου ἀνάγκης

47) Περὶ τοῦ μήτε ἐν γυναικείῳ μοναστηρίῳ ἀνὴρ, μήτε ἐν ἀνδρείῳ γυνὴ καθευδῆσαι

48) Ὅτι δεῖ τὴν κατὰ κοινὴν συμφωνίαν διαζευχθεῖσαν τοῦ χειροτονηθέντος ἐπισκόπου ἐν μοναστηρίῳ εἰσιέναι

49) Ὅτι τὰ ἅπαξ καθιερωθέντα μοναστήρια οὐ δεῖ γενέσθαι κοσμικὰ καταγώγια

Περὶ λαϊκῶν

50) Περὶ τοῦ μὴ κυβεύειν ἱερατικοὺς ἢ λαϊκοὺς

51) Ἀπαγόρευσις τοῦ ὄρᾶν μίμους καὶ κυνήγια καὶ τὰς ἐπὶ σκηνῆς ὀρχήσεις

52) Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγίᾳ τεσσαρακοστῇ γίνεσθαι τὴν τῶν προηγιασμένων λειτουργίαν

53) Περὶ τοῦ μὴ ταῖς χηρευούσαις μητράσι τοὺς ἀναδόχους τῶν παιδῶν γαμικῶς συναλλάσσειν

54) Περὶ τῶν ἐκ συγγενείας κεκωλυμένων γάμων

55) Περὶ τοῦ μὴ ἐν σαββάτοις καὶ κυριακαῖς νηστεύειν

56) Περὶ τῆς τῶν Ἀρμενίων ἐν τῇ ἀγίᾳ τεσσαρακοστῇ σαββάτων καὶ κυριακῶν τυροφαγίας

57) Περὶ τοῦ μὴ προσφέρειν ἐν θυσιαστηρίῳ μέλι καὶ γάλα

- 58) Περί τοῦ μὴ μεταδοῦναι ἑαυτῷ λαϊκὸν τῶν θείων μυστηρίων
- 59) Περί τοῦ μὴ ἐν εὐκτηρίῳ οἴκῳ ἔνδον οἰκίας τυγχάνοντι βάπτισμα ἐπιτελεῖσθαι
- 60) Περί τῶν ὑποκρινομένων δαιμονῶν
- 61) Περί μάντεων καὶ ἐπαιδῶν καὶ ἀρκοπαίκτων
- 62) Περί καλάνδων καὶ βοτῶν καὶ βρουμαλίων
- 63) Ὅτι οὐ δεῖ τὰ ψευδῶς συμπλασθέντα μαρτυρολόγια ἀναγινώσκεσθαι
- 64) Περί τοῦ μὴ λαϊκὸν διδασκαλικὸν μεταδιώκειν ἀξίωμα
- 65) Περί τῶν ἐν ταῖς νεομηνίαις ὑπὸ τινῶν πρὸ τῶν οἴκων ἀππομένων πυρκαϊῶν
- 66) Περί τοῦ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σχολάζειν τὴν ἀναστάσιμον ἑβδομάδα
- 67) Περί τοῦ ἀπέχεσθαι αἵματος καὶ πνικτοῦ
- 68) Περί τοῦ μὴ διαφθεῖρειν βιβλίον τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς Διαθήκης ἢ κατατέμνειν εἰς μυρεψοὺς
- 69) Περί τοῦ μὴ εἰσέρχεσθαι λαϊκὸν ἔνδον τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου
- 70) Περί τοῦ μὴ λαλεῖν τὰς γυναῖκας ἐν τῷ τῆς λειτουργίας καιρῷ
- 71) Περί τοῦ μὴ δεῖν τοὺς διδασκομένους τοὺς πολιτικοὺς νόμους ἕθεσιν ἑλληνικοῖς κεχρῆσθαι
- 72) Περί τοῦ μὴ συνάπτεσθαι ἄνδρα ὀρθόδοξον αἰρετικῆς γυναικὸς
- 73) Ὅτι οὐ δεῖ ἐν τῷ ἑδάφει τύπους σταυροῦ κατασκευάζειν
- 74) Ὅτι οὐ δεῖ ἔνδον ἱεροῦ οἴκου ἐσθίειν
- 75) Περί τοῦ μὴ βοαῖς ἀτάκτοις ἐν τῷ ψάλλειν κεχρῆσθαι
- 76) Ὅτι οὐ δεῖ ἔνδον ἱερῶν περιβόλων καπηλεῖον ἢ βρωμάτων εἶδη προτιθέναι ἢ ἐμπορεύεσθαι
- 77) Περί τοῦ μὴ ἀπολούεσθαι κληρικοὺς ἢ ἀσκητὰς μετὰ γυναικῶν ἐν βαλανείῳ
- 78) Περί τοῦ ἐκμανθάνειν τοὺς φωτιζομένους τὴν πίστιν
- 79) Περί τῶν μετὰ τὴν κυριακὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως λοχείας ἐπιτελούντων
- 80) Περί τοῦ μὴ χρονίζειν ἄνευ ἀνάγκης ἔξω τῆς ἐκκλησίας
- 81) Περί τοῦ μὴ προστιθέναι τῷ τρισαγίῳ τό, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς
- 82) Περί τοῦ μὴ τοὺς ζωγράφους ἐν τῷ δακτυλοδεικτεῖν τὸν Πρόδρομον ἄμνὸν ἐγχαράττειν
- 83) Περί τοῦ μὴ μεταδιδόναι τοῖς τῶν νεκρῶν σώμασι τῆς θείας εὐχαριστίας
- 84) Περί τῶν μὴ ἐν βεβαιότητι γινωσκομένων εἴ γε ἐβαπτίσθησαν
- 85) Περί τοῦ ἀπολαύειν τῆς ἐλευθερίας τοὺς ἐν τρισὶ μάρτυσιν ἐλευθερουμένους

- 86) Περί τῶν ἐπὶ ψυχῶν ὀλίσθω πόρνας ἐκτρεφόντων
- 87) Περί τῆς τὸν ἴδιον ἄνδρα καταλιμπανούσης ἢ τοῦ τὴν ἰδίαν γυναῖκα ἄδρα καὶ ἐτέρῳ προσώπῳ συναπτόμενον
- 88) Περί τοῦ μὴ ἐν τῷ οἴκῳ κτῆνος εἰσάγειν, εἰ μὴ ἐν ὁδοιπορίᾳ δι' ἀνάγκην πολλήν
- 89) Περί τοῦ ἐν ποίᾳ ὥρᾳ δεῖ ἀπονηστεύεσθαι τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ
- 90) Περί τοῦ μὴ κλίνειν γόνυ τῆ κυριακῆ
- 91) Περί ἐπιτιμιῶν τῶν διδόντων καὶ δεχομένων τὰ ἀμβλωθρίδια
- 92) Περί τῶν ἀρπαζόντων γυναῖκας ἐπ' ὀνόματι συνοικεσίου
- 93) Ὅτι μοιχαλὶς ἐστὶν ἢ ἐτέρῳ συνοικοῦσα πρὸ τοῦ πεισθῆναι τετελευτηκέναι τὸν ἄνδρα
- 94) Περί τῶν ὀμνυόντων ὄρκους ἑλληνικοὺς
- 95) Περί τοῦ πῶς δέχεσθαι τοὺς ἐξ αἰρέσεως ἐπιστρέφοντας
- 96) Περί τοῦ μὴ ἐμπλοκὴν τριχῶν ποιεῖσθαι τὸν ἄνδρα
- 97) Περί τῶν ἀδιακρίτως ἐν ἐκκλησίᾳ μετὰ τῶν ἰδίων γυναικῶν μενόντων
- 98) Περί τοῦ μνηστευσαμένην λαμβάνοντος ζῶντος τοῦ μνηστευσαμένου
- 99) Περί τῶν Ἀρμενίων, τῶν ἔνδον ἱεροῦ θυσιαστηρίου μέλη κρεῶν ἐψημένων προσαγόντων
- 100) Περί τοῦ μὴ ἐγχαράττεσθαι ἐν πίναξιν τὰ πρὸς ἡδονὴν κινουῦντα
- 101) Περί τοῦ μὴ τὴν κοινωνίαν τοὺς λαϊκοὺς ἐν τῷ σώματι δέχεσθαι καὶ μὴ εἰς δοχὴν χρυσῆν ἢ ἀργυρᾶν
- 102) Ὅτι χρὴ τὴν τοῦ ἡμαρτηκότος διάθεσιν ἐπισκέπτεσθαι καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ἁμαρτήματος

Ζ' Οἰκουμένηκη Σύνοδος ἐν Νικαίᾳ (787)

- 1) Ὅτι δεῖ τοὺς θεῖους κανόνας κατὰ πάντα φυλάττειν
- 2) Ὅτι δεῖ τὸν χειροτονούμενον ἐπίσκοπον ἀσφαλῶς συντάττεσθαι τοὺς κανόνας φυλάττειν, εἰ δὲ μὴ γε μὴ χειροτονεῖσθαι
- 3) Ὅτι οὐ δεῖ ἄρχοντας ψηφίζεσθαι ἐπίσκοπον
- 4) Περί τοῦ ἀπέχεσθαι τοὺς ἐπισκόπους πάσης δοσοληψίας
- 5) Ὅτι οἱ ὀνειδίζοντες τοὺς κληρικοὺς διὰ τὸ τετάχθαι ἐν ἐκκλησίᾳ χωρὶς δοσίων ἐπιτιμῶν ὑπόκεινται
- 6) Περί τοῦ γίνεσθαι τοπικὴν σύνοδον κατὰ χρόνον

- 7) Ὅτι τοὺς ἐγκαινισθέντας ναοὺς ἐκτὸς καταθέσεως ἀγίων λειψάνων δεόν ἀναπληρωθῆναι
- 8) Ὅτι τοὺς Ἑβραίους οὐ χρή δέχεσθαι, εἰ μήπω ἐξ εἰλικρινοῦς καρδίας ἐπιστρέψουσι
- 9) Περὶ τοῦ μὴ κρύπτειν τινα τῆς χριστιανοκατηγορικῆς αἵρέσεως βιβλίον
- 10) Ὅτι οὐ δεῖ κληρικὸν ἀπολιπεῖν τὴν ἑαυτοῦ παροικίαν καὶ ἐν ἑτέρῳ ἀφικέσθαι χωρὶς εἰδήσεως τοῦ ἐπισκόπου
- 11) Ὅτι δεῖ οἰκονόμους εἶναι ἐν τοῖς ἐπισκοπεῖοις καὶ τοῖς μοναστηρίοις
- 12) Ὅτι οὐ δεῖ ἐκποιεῖσθαι ἐπίσκοπον ἢ ἡγούμενον ἐκ τῶν προαστείων τῆς ἐκκλησίας
- 13) Ὅτι μεγάλης κατακρίσεως ἄξιοι εἰσιν οἱ τὰ μοναστήρια κοινοῦντες
- 14) Ὅτι οὐ χρή ἐκτὸς χειροθεσίας ἀναγινώσκειν ἐν τῇ συνάξει ἐπὶ ἄμβωνος
- 15) Ὅτι οὐ δεῖ κληρικὸν ἐν δυσὶν ἐκκλησίαις κατατάττεσθαι
- 16) Ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικὸν ἄνδρα ἱματίοις πολυτελέσιν ἀμφιέννυσθαι
- 17) Ὅτι μὴ ἔχων τις τὰ πρὸς ἀπαρτισμὸν μὴ ἐπιχειρεῖν κτίζειν εὐκτήριον οἶκον
- 18) Ὅτι οὐ δεῖ γυναῖκας ἐνδαιτᾶσθαι ἐν ἐπισκοπεῖοις ἢ ἐν ἀνδρείοις μοναστηρίοις
- 19) Περὶ τοῦ ἐκτὸς δοσίων τὰς καταταγὰς τῶν ἱερατικῶν, μοναχῶν τε καὶ μοναστριῶν γίνεσθαι
- 20) Ὅτι οὐ δεῖ ἀπὸ τοῦ παρόντος γίνεσθαι διπλοῦν μοναστήριον καὶ περὶ τῶν διπλῶν μοναστηρίων
- 21) Ὅτι οὐ δεῖ καταλιμπάνειν τοὺς μοναχοὺς τὰ οἰκεῖα μοναστήρια καὶ ἐν ἑτέροις μεταβαίνειν
- 22) Ὅτι δεῖ μετ' εὐχαριστίας καὶ πάσης φειδοῦς καὶ εὐλαβείας μοναχοὺς, εἰ συμβῆ, μετὰ γυναικῶν ἐσθίειν

III. ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ

Ἡ ἐν Ἀγκύρα Σύνοδος (314)

- 1) Περὶ πρεσβυτέρων ἐπιθυσάντων καὶ ἀναπαλαισάντων γενναίως
- 2) Περὶ διακόνων ἐπιθυσάντων
- 3) Περὶ τῶν ἐκ φυγῆς συλληφθέντων καὶ πρὸς βίαν τι παθόντων ἑλληνικῶν
- 4) Περὶ τῶν κατὰ διαφόρους αἰτίας ἑλληνικῶν τι πραξάντων
- 5) Περὶ τῶν μετὰ λύπης εἰδωλοθύτων γευσασμένων
- 6) Περὶ τῶν ἐκ δειλίας ἑλληνισάντων
- 7) Περὶ τῶν ἐν τόποις εἰδωλικοῖς ἐσθιόντων

- 8) Περὶ τῶν πολλάκις βία ἐπιθυσάντων
- 9) Περὶ τῶν αἰτίων καὶ ἄλλοις τοῦ ἐπιθῦσαι γινομένων
- 10) Περὶ διακόνων ἐν τῷ χειροτονεῖσθαι περὶ γάμου μαρτυρουμένων
- 11) Περὶ μνηστευθεισῶν καὶ ὑπὸ ἐτέρων φθαρεισῶν
- 12) Περὶ τῶν ἐν κατηχομένοις ἐπιθυσάντων
- 13) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν χωρὶς γνώμης ἐπισκόπου ὑπὸ χωρεπισκόπου χειροτονεῖσθαι κληρικόν
- 14) Περὶ τῶν ἐν κλήρῳ κρεωφαγίαν φευγόντων
- 15) Περὶ τῶν ἐν ταῖς χρεαῖς τῶν ἐκκλησιῶν πιπρασκομένων πρεσβυτέροις ἐκκλησιαστικῶν
- 16) Περὶ τῶν εἰς ἄλογα πορνευσάντων
- 17) Περὶ τῶν εἰς ἄλογα καὶ ἄρρενας ἀποσαπέντων ἢ καὶ ἔτι σηπομένων
- 18) Περὶ τῶν εἰς ἐπισκοπὴν προβληθέντων καὶ μὴ δεχθέντων
- 19) Περὶ τῶν εἰς παρθενίαν ἀποταξαμένων καὶ ἀδελφοῦ σχήματι συνοικουσῶν τινι
- 20) Περὶ τῶν μοιχαλίδας ἔχόντων γυναῖκας ἢ μοιχευόντων
- 21) Περὶ τῶν ἃ τίκτουσιν ἐκ πορνείας ἀναιρουσῶν διὰ φθορείων
- 22) Περὶ φονέων
- 23) Περὶ τῶν παρὰ γνώμην φονέων
- 24) Περὶ μαντευομένων καὶ φαρμακευομένων
- 25) Περὶ τῶν συνειδόντων παρθένων φθοραῖς

Ἡ ἐν Νεοκαισαρεία Σύνοδος (~319)

- 1) Περὶ πρεσβυτέρων γημάντων ἢ πορνευόντων
- 2) Περὶ τῶν δύο ἀδελφοῖς γαμηθεισῶν ἢ γαμούντων ἀδελφὰς
- 3) Περὶ πολυγάμων
- 4) Περὶ τῶν προθεμένων πορνεῦσαι καὶ κωλυθέντων
- 5) Περὶ κατηχομένων ἀμαρτανόντων
- 6) Περὶ κατηχομένης ἐγκύμονος, ὅτε θέλει βαπτίζεται
- 7) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν εἰς γάμους διγάμων πρεσβύτερον ἔρχεσθαι
- 8) Περὶ τῶν γυναίξι μοιχαλίσι συνεζευγμένων
- 9) Περὶ τῶν σωματικῶς ἡμαρτηκόντων πρὸ τῆς χειροτονίας πρεσβυτέρων

- 10) Περὶ τῶν σωματικῶς ἡμαρτηκῶτων πρὸ τῆς χειροτονίας διακόνων
- 11) Περὶ τοῦ πότε δεῖ χειροτονεῖσθαι πρεσβύτερον
- 12) Περὶ τῶν ἐν τῷ νοσεῖν φωτισθέντων
- 13) Περὶ πρεσβυτέρων ἐπιχωρίων
- 14) [Περὶ χωρεπισκόπων]
- 15) Περὶ τοῦ πόσους εἶναι χρὴ διακόνους ἐν ἐκάστη πόλει

Ἡ ἐν Γάγγρα Σύνοδος (~340)

- 1) Περὶ τῶν βδελυσομένων τὸν νόμιμον γάμον
- 2) Περὶ τῶν βδελυσομένων τὴν κρεωφαγίαν
- 3) Περὶ δούλων τῶν ἐν χριστιανισμοῦ προφάσει τῶν οἰκείων δεσποτῶν ἀφηνιόντων
- 4) Περὶ τῶν διακρινομένων ἀπὸ γεγαμηκῶτων κοινωνῆσαι πρεσβυτέρων
- 5) Περὶ τῶν τὰς ἐν ἐκκλησίαις συνάξεις εὐτελιζόντων
- 6) Περὶ τῶν τὰς λειτουργίας ἔξω τῶν ἐκκλησιῶν ποιουμένων
- 7) Περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καρποφοριῶν τῶν παρὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου
- 8) Περὶ τῶν εἰς πτωχοὺς καρποφοριῶν δίχα τοῦ ἐπισκόπου γινομένων
- 9) Περὶ τῶν παρθενεύοντων ὡς βδελυσομένων τὸν γάμον
- 10) Περὶ τῶν ἐν παρθενίᾳ ἐπαιρομένων
- 11) Περὶ τῶν τὰς ἐπὶ πτωχῶν ἀγάπας ἐν γέλῳτι θεμένων
- 12) Περὶ τῶν περιβολαίῳ χρωμένων καὶ καταφρονούντων τῶν βήρους φρονούντων
- 13) Περὶ γυναικῶν τῶν ἀμφιάσμασιν ἀνδρῶν κεχρημένων
- 14) Περὶ γυναικῶν τῶν τοὺς ἰδίους ἀνδρας καταλιμπανουσῶν
- 15) Περὶ τῶν ἐν προφάσει εὐλαβείας περιορῶντων τὰ τέκνα
- 16) Περὶ τῶν ἐν προφάσει εὐλαβείας περιορῶντων γονέων
- 17) Περὶ γυναικῶν προφάσει εὐλαβείας ἀποκειρομένων
- 18) Περὶ τῶν ἐν κυριακαῖς νηστευόντων
- 19) Περὶ τῶν τὰς ἐκκλησιαστικὰς μὴ νηστευόντων νηστείας
- 20) Περὶ τῶν τὰς μαρτύρων βδελυσομένων συνάξεις
- 21) [Ἐπίλογος]

Ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ Σύνοδος (341)

- 1) Περὶ τῶν πρᾶπτόντων ἐναντία τοῖς ἐν Νικαίᾳ ὀρισθεῖσι περὶ τοῦ Πάσχα
- 2) Περὶ τῶν καταφρονούντων τῆς ἐν ἐκκλησίᾳ εὐχῆς καὶ περὶ τῶν κατ' οἴκους κοινωνούντων ἀκοινωνήτοις
- 3) Περὶ τῶν ἐξ ἐτέρας παροικίας εἰς ἐτέρας ἐμφωλευόντων παρὰ γνώμην τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου
- 4) Περὶ τῶν καθηρημένων καὶ τολμώντων ἱερατεύειν
- 5) Περὶ τῶν ἑαυτοὺς ἀφελκόντων τῆς ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας καὶ ἰδίᾳ συναγομένων
- 6) Περὶ τῶν ἀκοινωνήτων ὅτι οὐκ ἐξὸν αὐτοὺς δέχεσθαι
- 7) Περὶ τοῦ μηδένα τῶν ξένων ἄνευ εἰρηλικῶν δέχεσθαι
- 8) Περὶ τῶν ἐπὶ ξένοις εἰρηλικῶν τῶν ἐπιχωρίων πρεσβυτέρων καὶ ἐπισκόπων
- 9) Περὶ τῶν καθ' ἐκάστην ἐπαρχίαν μητροπολιτῶν
- 10) Περὶ τῶν καλουμένων χωρεπισκόπων καὶ τῶν χειροτονιῶν αὐτῶν
- 11) Περὶ τῶν δίχα γνώμης τοῦ μητροπολίτου βασιλεῖ προσιόντων
- 12) Περὶ τῶν καθαιρεθέντων καὶ βασιλεῖ προσιόντων
- 13) Περὶ τῶν ἐξ ἐπαρχίας ἐτέρας τολμώντων χωρεῖν καὶ χειροτονεῖν
- 14) Περὶ τῆς ἐπὶ κρίσεσιν ἐπισκόπων ἐγκαλουμένων διαφωνίας
- 15) Περὶ τῶν κατακριθέντων ἐπισκόπων ὑπὸ τῶν τῆς ἐπαρχίας συμφώνως
- 16) Περὶ σχολαζόντων ἐπισκόπων εἰς σχολάζουσαν ἐκκλησίαν ἑαυτοὺς ἐπιρριπτόντων
- 17) Περὶ τῶν προβληθέντων ἐπισκόπων καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν παραιτουμένων
- 18) Περὶ τῶν προβληθέντων εἰς ἐπισκοπὴν καὶ μὴ δεχθέντων
- 19) Περὶ τῶν ἐπισκοπικῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις χειροτονιῶν
- 20) Περὶ τῶν ὀφειλουσῶν γίνεσθαι δις τοῦ ἔτους τοῖς τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόποις συνόδων
- 21) Περὶ τοῦ κατὰ μηδένα τρόπον μετάθεσιν ἐπισκόπου γίνεσθαι
- 22) Περὶ τοῦ μὴ χειροτονεῖν εἰς ἐτέραν παροικίαν κληρικοὺς
- 23) Περὶ τοῦ μηδένα προβάλλεσθαι ἀνθ' ἑαυτοῦ ἐπίσκοπον
- 24) Περὶ τῶν διαφερόντων ταῖς ἐκκλησίαις χρημάτων καὶ τῶν κατ' ἰδίαν τοῦ ἐπισκόπου
- 25) Περὶ τοῦ τὸν ἐπίσκοπον ἐξουσίαν ἔχειν τῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν διοικήσεως

Ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος (343)

- 1) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐπίσκοπον ἐκ πόλεως εἰς πόλιν μετατίθεσθαι
- 2) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν μεταθέσεις γίνεσθαι, εἰ καὶ τάχα διὰ γραμμάτων ἀπὸ τοῦ πλήθους τὰ τῆς μεταθέσεως ἀξιοῖτο
- 3) Περὶ τοῦ εἰς ἑτέραν παροικίαν μὴ μεταβαίνειν δίχα προσκλήσεως ἐπίσκοπον· καὶ ὅτι οὐ δύναται ἐπίσκοπος ἀπὸ ἑτέρας ἐπαρχίας καλεῖν ἐπιγνώμονα ἐπίσκοπον· καὶ ὅτι δεῖ τὸ ἔκκλητον ἐν Ῥώμῃ γυμνάζεσθαι
- 4) Περὶ τοῦ μὴ πρότερον εἰς τὸν τοῦ καθηρημένου θρόνον ἕτερον χειροτονεῖν, πρὶν ὁ Ῥώμης αἰτηθεῖς ὄρον περὶ τούτου ἐξενέγκοι
- 5) Ἐπίσκοπος καθαιρεθείς, καὶ δεύτερον ἐκκαλεῖται πρὸς τὸν Ῥώμης, ὅτι ἡ τῆς ἀνακρίσεως ἐξουσία ἐπ' αὐτῷ πᾶσα κεῖται
- 6) Περὶ τοῦ πότε καθίσταται ἐπίσκοπος ὑπὸ τοῦ ἐξάρχου τῆς ἐπαρχίας καὶ ὅτι οὐκ ἐν κώμῃ βραχεία
- 7) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐπίσκοπον εἰς τὸ στρατόπεδον ἀποδημεῖν
- 8) Περὶ τοῦ διὰ διακόνου τὰς αἰτήσεις πρὸς βασιλέα ποιεῖσθαι
- 9) Περὶ τοῦ μὴ γίνεσθαι δεήσεις ἐπισκόπων πρὸς βασιλέα χωρὶς συστατικῶν τοῦ μητροπολίτου πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τῆς τοῦ στρατοπέδου χώρας ἢ πρὸς τὸν Ῥώμης
- 10) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀπὸ λαϊκοῦ βίου εὐθύς εἰς ἐπισκοπὴν ἀνάγεσθαι
- 11) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐπίσκοπον πλέον τρεῖς κυριακὰς ἐν ἀλλοτρίᾳ παροικίᾳ διατρίβειν καὶ μὴ ἐκεῖσε ἐπ' αἰσχύνῃ τοῦ ἐπισκόπου διδάσκειν
- 12) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐπίσκοπον χάριν κτήσεως αὐτῷ διαφορούσης ἐν ἀλλοτρίᾳ ἀπερχόμενος εἰς τὴν πόλιν συνέρχεσθαι
- 13) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν κληρικὸν ἀκοινώνητον ὑφ' ἑτέρου δέχεσθαι
- 14) Περὶ τοῦ πάντα κληρικὸν τῆς τιμῆς ἀποκινούμενον ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τὸν μητροπολίτην ἢ ἐπὶ τὸν πλησιόχωρον καταφεύγειν εἰς ἐξέτασιν τοῦ πράγματος
- 15) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀλλότριον κληρικὸν ἐξιστᾶν καὶ τῇ ἰδίᾳ ἀποκαθιστᾶν ἐκκλησίᾳ
- 16) Περὶ τοῦ πάντα ἱερατικὸν ἢ μοναχὸν μὴ πλέον τῶν τριῶν ἑβδομάδων ἐν ἀλλοτρίᾳ διάγειν πόλει
- 17) Περὶ τοῦ τοὺς διὰ πίστιν ἐκβαλλομένους ἐπισκόπους ὑποδέχεσθαι
- 18) Περὶ ὑποδοχῆς τῶν παρὰ Μουσαίου καὶ Εὐτυχιανοῦ κατασταθέντων
- 19) Περὶ τοῦ πάντα ἱερατικὸν μὴ βουλόμενον εἰς ὃ κατωνομάσθη ἐνεργεῖν τάγμα τῆς κοινῆς ἐκβάλλεσθαι

- 20) Περὶ τοῦ μηδὲν τῶν ὑπὸ τῆς συνόδου διοριζομένων ἀνατρέπεσθαι
- 21) Περὶ τοῦ δεῖν τοὺς ἐν τῷ καναλίῳ ἐπισκόπους ἐπιζητεῖν τὴν αἰτίαν τῆς παρόδου ἀπὸ τῶν διερχομένων ἐπισκόπων

Ἡ ἐν Λαοδικείᾳ Σύνοδος (~380)

- 1) Περὶ τῶν διγάμων καὶ τίνα χρόνον ἐπιτιμῶνται
- 2) Περὶ τῶν ἐπὶ ππαίσμασι διαφόροις θερμῶς μεταμεληθέντων
- 3) Περὶ τοῦ μὴ προάγεσθαι εἰς κλῆρον εὐθέως μετὰ τὸ βάπτισμα
- 4) Περὶ τοῦ μὴ τοκίζειν ἱερατικούς
- 5) Περὶ τοῦ πότε τὰς χειροτονίας δεῖ ποιεῖσθαι
- 6) Περὶ τοῦ μὴ εἰς ἐκκλησίαν ἢ μαρτύριον εἰσιέναι αἰρετικὸν
- 7) Περὶ τῶν προσερχομένων ἐξ αἰρέσεως τῇ ἐκκλησίᾳ
- 8) Περὶ τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῆς κατὰ Φρυγίαν προσιόντων
- 9) Περὶ τοῦ τοῖς αἰρετικῶν σπηλαίοις μὴ παραβάλλειν ἐπὶ εὐχῇ
- 10) Περὶ τῆς πρὸς αἰρετικούς ἐπιγαμίας
- 11) Περὶ τοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ πρεσβυτέραν ἐν γυναιξὶ μὴ καθίστασθαι
- 12) Περὶ τῶν ἐπισκόπων χειροτονιῶν
- 13) Περὶ τοῦ μὴ κρίσει τοῦ πλήθους τὰς χειροτονίας ποιεῖσθαι
- 14) Περὶ τοῦ μὴ πέμπειν εἰς παροικίαν ἑτέραν ἀπὸ τῶν προσφερομένων εὐλογιῶν
- 15) Περὶ τῶν ἐν ἄμβωνι ψάλλειν ὀφειλόντων
- 16) Περὶ τῶν ἐν τοῖς σάββασιν ἀναγνώσεων
- 17) Περὶ τοῦ ἐκ διαλείμματος ἀναγινώσκεσθαι κατὰ τὰς συνάξεις ψαλμοῦς
- 18) Περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐνάταις καὶ ἐσπέραις εὐχῶν
- 19) Περὶ τῶν μετὰ τὰς τῶν ἐπισκόπων ὁμιλίας εὐχῶν καὶ τῶν κοινωνεῖν ὀφειλόντων, μόνον τῶν ἱερέων βηματιζόντων
- 20) Περὶ τῶν ὀφειλομένων τιμῶν τοῖς πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις
- 21) Περὶ τοῦ τοὺς ὑποδιακόνους κεχωρίσθαι τοῦ διακονικοῦ
- 22) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὑποδιάκονον μετὰ ὀραρίων ἐστάναι
- 23) Περὶ τοῦ μετὰ ὀραρίων ἀναγνώστας ἢ ψάλτας μὴ ἐνεργεῖν

- 24) Περὶ τοῦ μηδεὶνα τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐν κατηλείοις εἰσιέναι
- 25) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὑποδιάκονον εὐλογεῖν ἢ εὐλογίας διδόναι
- 26) Περὶ τῶν μὴ ὑπὸ ἐπίσκοπον ἐφορκιστῶν
- 27) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν λαμβάνειν ἀπὸ ἀγάπης μερίδας βρωμάτων
- 28) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐν ἐκκλησίαις ἀριστοποιεῖν
- 29) Περὶ τῶν σαββατιζόντων χριστιανῶν ἢ κατ' ἄλλο τι ἰουδαίζόντων
- 30) Περὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν μετὰ γυναικῶν λουομένων
- 31) Περὶ τῶν ἐπιγαμίας μετὰ αἰρετικῶν ποιουμένων
- 32) Περὶ τοῦ μὴ λαμβάνειν ἀπὸ αἰρετικῶν εὐλογίας
- 33) Περὶ τοῦ αἰρετικοῖς ἢ σχισματικοῖς μὴ συνεύχεσθαι
- 34) Περὶ τοῦ μὴ ἀπέρχεσθαι πρὸς τοὺς τῶν αἰρετικῶν ψευδομάρτυρας
- 35) Περὶ τοῦ μὴ λατρεύειν ἀγγέλοις
- 36) Περὶ τῶν ἐπωδαῖς ἢ φυλακτηρίοις χρωμένων
- 37) Περὶ τοῦ μὴ ἀπὸ Ἰουδαίων ἢ αἰρετικῶν ἐορταστικὰ δέχεσθαι
- 38) Περὶ τοῦ μὴ ἄζυμα χριστιανοὺς ἐσθίειν
- 39) Περὶ τοῦ μὴ συνεορτάζειν χριστιανοὺς τοῖς ἐλληνίζουσι
- 40) Περὶ τῶν παραιτουμένων ἐπισκόπων τὰς ἐπὶ συνόδους κλήσεις
- 41) Περὶ τοῦ χωρὶς γράμματος τοὺς ἱερατικοὺς μὴ ἀποδημεῖν
- 42) Περὶ τοῦ χωρὶς κελεύσεως ἐπισκόπου κληρικὸν μὴ ἀποδημεῖν
- 43) Περὶ τῆς τῶν ὑποδιακόνων περὶ τὰς θύρας παραμονῆς
- 44) Περὶ τοῦ μὴ εἰσιέναι εἰς ἱερατεῖον γυναῖκας
- 45) Περὶ τῶν ἐν τῇ μέσῃ ἑβδομάδι εἰς τὸ φῶτισμα γραφομένων
- 46) Περὶ τοῦ τοὺς νεοφωτίστους ἀπαγγέλειν τὴν πίστιν
- 47) Περὶ τῶν ἐν νόσῳ φωτιζομένων
- 48) Περὶ τοῦ μετὰ τὸ φῶτισμα χρίσματος
- 49) Περὶ τοῦ μὴ ἐν τεσσαρακοστῇ ἄρτον προσφέρειν
- 50) Περὶ τοῦ μὴ ἀπονηστεύειν τῇ ε΄ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος
- 51) Περὶ τοῦ μὴ μνήμας μαρτύρων ποιεῖν ἐν ταῖς νηστίμοις ἡμέραις
- 52) Περὶ τοῦ γενέθλια ἢ γάμους ἐν τεσσαρακοστῇ μὴ ποιεῖν
- 53) Περὶ τοῦ ἐν γάμοις χριστιανὸν μὴ ὀρχεῖσθαι

- 54) Περὶ τοῦ μὴ ἐξεῖναι κληρικῶ θυμελικῶν θεωρίας θεωρεῖν
- 55) Περὶ τοῦ μὴ ἀρμόζειν χριστιανοῖς τὰ ἐκ συμβολῆς συμπόσια
- 56) Περὶ τοῦ μὴ προεισιέναι τοῦ ἐπισκόπου τοὺς πρεσβυτέρους εἰς τὸ ἱερατεῖον
- 57) Περὶ τοῦ μὴ ἐν κώμαις καὶ χώραις καθίστασθαι ἐπισκόπους
- 58) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν προσφέρειν ἐν οἰκίαις
- 59) Περὶ τῶν ὀφειλόντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ψάλλεσθαι
- 60) Περὶ τῶν ὀφειλόντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγινώσκεσθαι

Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος (394)

- 1) Περὶ τοῦ πόσοι χειροτονοῦσιν ἢ καθαιροῦσιν ἐπίσκοπον

Ἡ ἐν Καρθαγένῃ Σύνοδος (419)

- 1) Ὡστε τὰ ἐν τῇ Νικαέων συνόδῳ ὀρισθέντα παντὶ τρόπῳ παραφυλαχθήσονται
- 2) Περὶ κηρυκτέας τῆς ἁγίας Τριάδος
- 3) Περὶ ἐγκρατείας
- 4) Περὶ διαφόρων τάξεων ὀφειλουσῶν ἀπέχεσθαι γυναικῶν
- 5) Περὶ ἀπληστίας
- 6) Ὡστε χρῖσμα ἀπὸ πρεσβυτέρων μὴ γίνεσθαι
- 7) Περὶ τῆς τῶν ἐν κινδύνῳ καθεστώτων καταλλαγῆς
- 8) Περὶ τῶν τοὺς πατέρας αἰτιωμένων, καὶ ὥστε μηδενὶ διαβεβλημένων ἐξεῖναι ἐπισκόπου κατηγορεῖν
- 9) Περὶ τῶν κατ' ἀξίαν τῶν οἰκείων ἀτοπημάτων ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συλλόγου ἐκβαλλομένων
- 10) Περὶ πρεσβυτέρων τῶν ἀπὸ τῶν οἰκείων καταγινωσκομένων ἐπισκόπων
- 11) Ἐάν τις πρεσβύτερος κατὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου φυσιωθεῖς, σχίσμα ποιήσῃ, ἀνάθεμα ἔστω
- 12) Ἐάν τις ἐπίσκοπος χωρὶς καιροῦ συνόδου ἐγκλήματι περιβληθῇ, ὁ τοιοῦτος ἀκουσθῆ ἀπὸ δώδεκα ἐπισκόπων

- 13) Περὶ τοῦ μὴ ἐξεῖναι ἐπίσκοπον, εἰ μὴ ἀπὸ πολλῶν χειροτονεῖσθαι· εἰ δὲ ἀνάγκη γένηται, καὶ ἀπὸ τριῶν ὁ ἐπίσκοπος χειροτονηθῆι
- 14) Ὡστε ἀπὸ Τριπόλεως ἓνα ἐπίσκοπον εἰς τοποτηρησίαν ἐλθεῖν, καὶ ὥστε τὸν πρεσβύτερον ἐκεῖσε ἀπὸ πέντε ἀκούεσθαι ἐπισκόπων
- 15) Περὶ διαφορῶν τάξεων τῇ ἐκκλησίᾳ δουλευουσῶν, ὥστε ἐάν τις εἰς ἐγκληματικὸν πρᾶγμα περιπέσῃ καὶ παραιτήσῃται τὸ ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον, ὀφείλει τὸν τοιοῦτον κινδυνεύειν· καὶ ὥστε τὰ τέκνα τῶν ἱερέων κοσμικοῖς θεωρίοις μὴ προσιέναι
- 16) Ὡστε μηδένα ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον ἔκκλησιν τινα λαμβάνειν· καὶ ὥστε τοὺς ἀναγνώστας γαμετὰς λαμβάνειν· καὶ ἵνα οἱ κληρικοὶ γυναικῶν καὶ τόκων ἀπέχωνται· καὶ ποίῳ δεῖ καιρῷ ἢ αὐτοὺς ἢ τὰς παρθένους καθιεροῦσθαι
- 17) Ὡστε ἐκάστην ἐπαρχίαν διὰ τὸ μακροδαπέδες πρωτεύοντα ἔχειν ἴδιον
- 18) Ἐάν τις κληρικὸς χειροτονῆται, ὀφείλει ὑπομιμησκεισθαι τοὺς ὅρους φυλάττειν· καὶ ἵνα τοῖς σώμασι τῶν ἀποθανόντων εὐχαριστία μὴ δίδωται, μηδὲ βάπτισμα· καὶ ἵνα καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας πρὸς σύνοδον οἱ μητροπολίται συνέρχωνται
- 19) Ὡστε, ἐπισκόπου κατηγορουμένου, πρὸς τὸν πρωτεύοντα τῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας τὸ πρᾶγμα ἀνενεχθῆναι
- 20) Περὶ πρεσβυτέρων καὶ κληρικῶν κατηγορουμένων
- 21) Ὡστε τὰ τέκνα τῶν κληρικῶν ἐν συνοικεσίῳ μὴ συνάπτεσθαι αἰρετικοῖς
- 22) Ὡστε τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς κληρικοὺς μηδένα συνεισάγειν τοῖς μὴ ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς
- 23) Ὡστε τοὺς ἐπισκόπους πέραν θαλάσσης μὴ ἀποδημεῖν
- 24) Ὡστε ἐκτὸς τῶν κανονικῶν γραφῶν μηδὲν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγινώσκεσθαι
- 25) Περὶ ἐπισκόπων καὶ τῶν ἐπομένων τάξεων τῶν τὰ ἅγια μυστήρια ψηλαφουσῶν ἤρρεσεν ἀπὸ γυναικῶν ἐγκρατεύεσθαι
- 26) Ὡστε μὴ ὑπὸ τινος διασπᾶσθαι τὰ τῆς ἐκκλησίας πράγματα
- 27) Πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι, ἐπὶ βαρυτέρῳ ἁμαρτήματι ἐλεγχθέντες, χειροθεσίαν ὡς λαϊκοὶ μηδαμῶς ὑποδέξωνται
- 28) Πρεσβύτεροι, διάκονοι καὶ κληρικοί, οἱ ἐν τῷ ἰδίῳ πράγματι ἔκκλητον παρέχοντες ἐπὶ τὰ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν κοινωνίαν μηδαμῶς δεχθῶσι
- 29) Εἴ τις ἀπὸ κοινωνίας ὢν, πρὸ τοῦ ἀκουσθῆναι κοινωνῆσαι τολμήσῃ, αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ τὴν καταδίκην προήγαγεν
- 30) Περὶ κατηγοροῦντος καὶ κατηγορουμένου
- 31) Ἐάν τινες κληρικοὶ ἐκ τῶν ἰδίων ἐπισκόπων προβιβαζόμενοι καταφρονῶσι, μηδὲ ἐκεῖ μείνωσιν, ὅθεν ἀναχωρῆσαι οὐκ ἠθέλησαν
- 32) Ἐάν τις τῶν κληρικῶν πενιχρός, προκόψας εἰς τινα τάξιν, κτήσῃται τί ποτε, ὑποκείσθω τῇ ἐξουσίᾳ τῶν ἐπισκόπων

- 33)** Ὡστε πρεσβυτέρους πρᾶγμα τῆς ἐκκλησίας ἐν ἧ καθιέρωνται μὴ πιπράσκειν, καὶ ὥστε μηδενὶ ἐπισκόπῳ ἐξεῖναι πράγματι κατακερῆσθαι τοῦ τίτλου τῆς ἐκκλησιαστικῆς μάτρικος
- 34)** Ὅτι οὐδὲν ἐκ τῆς ἐν Ἰππῶνι συνόδου εἶη διορθωτέον
- 35)** Περὶ τοῦ τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς κληρικούς μὴ εὐχερῶς τὰ τέκνα αὐτῶν ποιεῖν ἐμαγκίπατα
- 36)** Περὶ τοῦ τοὺς ἐπισκόπους καὶ κληρικούς μὴ χειροτονεῖσθαι, εἰ μὴ πάντας τοὺς ἰδίους χριστιανούς ποιήσωσιν
- 37)** Περὶ τοῦ μὴ ἐξεῖναι περαιτέρω ἄρτου καὶ οἴνου ὕδατι μεμιγμένου τί ποτε ἐν τοῖς ἀγίοις προσφέρειν
- 38)** Ὡστε κληρικούς ἢ ἐγκρατευομένους πρὸς παρθένοισ ἢ χήρας μὴ εἰσιέναι
- 39)** Περὶ τοῦ τὸν πρῶτον ἐπίσκοπον μὴ προσαγορεύεσθαι ἑξαρχὸν τῶν ἱερέων
- 40)** Περὶ τοῦ μὴ καπηλεύεσθαι τοὺς κληρικούς, εἰ μὴ ἐπιξενουμένους
- 41)** Περὶ τοῦ ἀπὸ νηστικῶν τῷ θεῷ προσάγεσθαι θυσίας
- 42)** Περὶ τοῦ μηδαμῶς συμπόσια ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπιτελεῖσθαι
- 43)** Περὶ τῶν μετανοούντων
- 44)** Περὶ παρθένων
- 45)** Περὶ τῶν ἀσθενούντων καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀποκρίνεσθαι μὴ δυναμένων
- 46)** Περὶ τῶν παθῶν τῶν μαρτύρων
- 47)** Περὶ δονατιστῶν παιδίων τῶν παρὰ τοῖς δονατισταῖς βαπτιζομένων
- 48)** Περὶ ἀναβαπτισμάτων καὶ ἀναχειροτονιῶν ἢ μεταβάσεων ἐπισκόπων
- 49)** Πόσοι ἐπίσκοποι ἐπίσκοπον χειροτονεῖν ὀφείλουσιν
- 50)** Πόσοι ἐπίσκοποι προστεθῆναι ὀφείλουσι τῷ ἀριθμῷ τῶν χειροτονοούντων, ἐὰν περὶ τοῦ μέλλοντος χειροτονεῖσθαι ἐπισκόπου ἀντιλογία γένηται
- 51)** Ὡστε ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Καρχηδόνος ἀγγέλεσθαι τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα
- 52)** Περὶ τοῦ τὰς ἐπαρχίας ἐπισκέπτεσθαι
- 53)** Ὡστε τὰς διοικήσεις, εἰ μὴ κατὰ συναίνεσιν τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ἐπίσκοπον ἕτερον δέχεσθαι
- 54)** Περὶ τοῦ ἀλλοτρίους κληρικούς μηδαμῶς παρ' ἐτέρων ὑποδέχεσθαι ἐπισκόπων
- 55)** Περὶ τοῦ ἐξεῖναι τῷ ἐπισκόπῳ Καρχηδόνος ὅθεν θέλει κληρικὸν χειροτονεῖν
- 56)** Περὶ τοῦ τοὺς ἐν ταῖς παροικίαις χειροτονημένους ἐπισκόπους μὴ τινα ἑαυτοῖς ἐκδικεῖν διοίκησιν

- 57) Ὡστε τοὺς μικροὺς παρὰ τοῖς δονατισταῖς βαπτιζομένους ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ χειροτονεῖσθαι
- 58) Περὶ τῶν ἐγκαταλειμμάτων τῶν εἰδώλων καὶ ναῶν, τῶν ὀφειλόντων ἐξαλειφθῆναι
- 59) Περὶ τοῦ κληρικοῖς χάριν διαγνώσεως τῆς οἰκείας αὐτῶν κρίσεως μὴ ἀναγκάζεσθαι δημοσίως μαρτυρεῖν
- 60) Περὶ τοῦ ἀφελέσθαι τὰ τῶν Ἑλλήνων συμπόσια
- 61) Περὶ θεωρίων, ἵνα ἐν τῇ Κυριακῇ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῶν ἁγίων ἑορταῖς μηδαμῶς ἐπιτελῶνται
- 62) Περὶ τῶν καταδικαζομένων κληρικῶν
- 63) Περὶ τῶν μίμων τῶν γινομένων χριστιανῶν
- 64) Περὶ ἐλευθεριῶν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γινομένων αἰτητέον ἀπὸ τοῦ βασιλέως
- 65) Περὶ Αἰκυτίου ἐπισκόπου τοῦ καταδικασθέντος
- 66) Περὶ τοῦ μετὰ τῶν δονατιστῶν πράως διαπράξασθαι
- 67) Περὶ γραμμάτων ὀφειλόντων τοῖς ἄρχουσιν ἀποσταλῆναι, ὥστε κατάδηλα γενέσθαι τὰ μεταξὺ τῶν δονατιστῶν καὶ μαξιμιανῶν πραχθέντα
- 68) Περὶ τοῦ τοὺς κληρικοὺς τῶν δονατιστῶν ἐν τῷ κλήρῳ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀναδέχεσθαι
- 69) Περὶ τοῦ πρεσβείαν πρὸς τοὺς δονατιστὰς ἀποσταλῆναι χάριν τοῦ τὴν εἰρήνην συνθεῖναι
- 70) Περὶ τοῦ ποῖοι ὀφείλουσι κληρικοὶ γαμετῶν ἀπέχεσθαι
- 71) Περὶ τῶν τοὺς ἰδίους λαοὺς ἐγκαταλιπανόντων
- 72) Περὶ νηπίων ὀφειλόντων βαπτίζεσθαι, ὡσὰκις ἀμφιβάλλεται περὶ αὐτῶν, εἰ ἄρα ἐβαπτίσθησαν
- 73) Περὶ τοῦ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς συνόδου ἀγγέλεσθαι
- 74) Περὶ τοῦ μὴ ὀφείλιν ἐπίσκοπον ἐπιξενούμενον καθέζεσθαι ἐν ἧ καθέδρᾳ ἐπιξενουῖται
- 75) Περὶ ἐκδίκων τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν ὀφειλόντων ἀπὸ τοῦ βασιλέως αἰτηθῆναι
- 76) Περὶ τῶν μὴ ἀπαντώντων ἐν ταῖς συνόδοις ἐπισκόπων
- 77) Περὶ Κρεσκωνίου
- 78) Περὶ τῆς ἐν Ἰππῶνι Διαρετῶν τῆς ἐκκλησίας
- 79) Περὶ τῶν μὴ φροντιζόντων κληρικῶν ἐντὸς ἑνιαυτοῦ πράξαι τὸ ἴδιον πρᾶγμα
- 80) Ὡστε τοὺς ἀπὸ ἀλλοτρίου μοναστηρίου ὑποδεχθέντας, μηδὲ ἡγουμένους τοῦ μοναστηρίου, μηδὲ κληρικοὺς ἐξεῖναι χειροτονεῖν
- 81) Περὶ ἐπισκόπων τῶν αἰρετικοῦς ἢ Ἑλληνας κληρονόμους καταλιμπανόντων
- 82) Περὶ ἐλευθεριῶν

- 83)** Περὶ τῶν πλαστῶν μνημείων τῶν μαρτύρων
- 84)** Περὶ τοῦ τὰ λείψανα τῶν εἰδώλων ἐκριζωθῆναι
- 85)** Ὡστε γράφεσθαι καὶ ὑπογράφεσθαι ὡσάκις γένηται χρεῖα ἐκ τοῦ ἐν Καρχηδόνι ἐπισκόπου ἐπ' ὀνόματι πάντων τῶν ἐπισκόπων ἐπιστολὰς
- 86)** Περὶ τάξεως ἐπισκόπων, ὥστε τοὺς μεταγενεστέρως χειροτονηθέντας μὴ τολμᾶν ἑαυτοὺς προτιμᾶν τῶν προτέρων
- 87)** Περὶ Κουοδβουλτδέου ἐπισκόπου
- 88)** Περὶ Μαξιμιανοῦ ἐπισκόπου
- 89)** Ὡστε τοὺς χειροτονημένους ἐπισκόπους ἀπὸ τῶν χειροτονούντων αὐτοὺς ἐπιστολὰς λαμβάνειν, ἐν αἷς ἢ τε ἡμέρα καὶ ὁ ὕπατος προφέρεται
- 90)** Περὶ τοῦ τοὺς κἂν ἅπαξ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγνόντας μὴ δύνασθαι ἀπὸ ἄλλων προχειρίζεσθαι
- 91)** Περὶ τοῦ τοῖς δονατισταῖς συνελθεῖν
- 92)** Ὁ τύπος τῆς πρὸς τοὺς δονατιστὰς συνελεύσεως
- 93)** Τὸ κομμονιτώριον, ὅπερ ἔλαβον οἱ κατὰ τῶν δονατιστῶν πρεσβευταὶ
- 94)** Τὸ βρέβιον τῶν κεφαλαίων
- 95)** Σύνοδον μὴ γίνεσθαι κοινήν τε καὶ ὀλοτελῆ, εἰ μὴ ἐξ ἀνάγκης
- 96)** Ἴνα αἶρετοὺς δικαστὰς μὴ ἐξὸν ἐκκαλεῖσθαι
- 97)** Ἴνα ἀπὸ τῶν βασιλέων αἰτηθῆ συνηγόρων ἀντίληψις ὑπὲρ τῶν κεφαλαίων τῆς ἐκκλησίας
- 98)** Περὶ τῶν λαῶν τῶν μηδέποτε ἐπισκόπους ἐσχηκότων
- 99)** Περὶ λαῶν καὶ διοικήσεων τῶν ἀπὸ δονατιστῶν ἐπιστρεφόντων
- 100)** Περὶ τῆς ἀναφορᾶς Μαυρεντίου τοῦ ἐπισκόπου
- 101)** Περὶ τοῦ εἰρηνοποιηθῆναι τὰς ἐκκλησίας Ἰώμης καὶ Ἀλεξανδρείας
- 102)** Περὶ τῶν τοὺς ἄνδρας ἢ τὰς γυναῖκας ἀπολυόντων, ἵνα οὕτω μείνωσιν
- 103)** Περὶ τῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον ὀφειλουσῶν λέγεσθαι ἱκεσιῶν
- 104)** Περὶ τῶν τὴν διάγνωσιν τῶν δημοσίων δικαστηρίων ἀπὸ τοῦ βασιλέως αἰτούντων
- 105)** Περὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ μὴ κοινωνούντων καὶ θελώντων πέραν θαλάσσης ὑποσυρῆναι
- 106)** Ἴνα οἱ ἐπὶ τὸ κομιτᾶτον πορευόμενοι τὴν αἰτίαν ἑαυτῶν καὶ τῷ ἐν Καρχηδόνι καὶ τῷ ῥωμαϊκῷ ἱερεῖ σπουδάσωσιν ἐμφανίσει
- 107)** Σύνοδος περὶ διαγνώσεως ἐπισκόπων
- 108)** Σύνοδος κατὰ τῶν δονατιστῶν

- 109)** Σύνοδος κατὰ τῆς αἰρέσεως Πελαγίου καὶ Κελεστίου
- 110)** Ὅτι τὰ μικρὰ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν βαπτίζονται
- 111)** Ὅτι ἡ θεία χάρις οὐ μόνον ἄφεσιν χαρίζεται ἁμαρτιῶν, ἀλλὰ καὶ βοήθειαν παρέχει τοῦ μηκέτι ἁμαρτάνειν
- 112)** Ὅτι ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ οὐ μόνον γνώσιν παρέχει ὧν δεῖ πράττειν, ἀλλὰ καὶ ἀγάπην ἕτι μὴν ἐμπνέει ἡμῖν, ἵνα ὁ ἐπιγινώσκωμεν καὶ πληρῶσαι ἰσχύσωμεν
- 113)** Ὅτι ἄνευ τῆς τοῦ Θεοῦ χάριτος οὐδὲν ἀγαθὸν δυνάμεθα πληροῦν
- 114)** Ὅτι οὐ μόνον ταπεινὴ, ἀλλὰ καὶ ἀληθινὴ ἡ φωνὴ τῶν ἁγίων ἐστὶν αὕτη· «Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν»
- 115)** Ὅτι ἐν τῇ δεσποτικῇ εὐχῇ οἱ ἅγιοι ὑπὲρ ἑαυτῶν λέγουσιν· «Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν»
- 116)** Ὅτι ἀληθῶς ἀπὸ τῶν ἁγίων λέγεται τό· «Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν»
- 117)** Περὶ τῶν λαῶν τῶν ἀπὸ τῶν δονατιστῶν ἐπιστρεφόντων
- 118)** Περὶ τοῦ πῶς μεταξὺ ἀλλήλων μερίζονται τὰς διοικήσεις οἱ ἐπίσκοποι, τοῦτο μὲν οἱ καθολικοί, τοῦτο δὲ οἱ ἐκ τοῦ Δονάτου ἐπιστρέψαντες
- 119)** Περὶ τοῦ ἐὰν τινα διοίκησιν ἐξ αἰρέσεως ἐλευθερώσῃ ἐπίσκοπος καὶ ἐπὶ τριετίαν κατὰσχη, μηδὲνα ταύτην ἀναζητεῖν
- 120)** Περὶ τῶν τοῖς λαοῖς, οὓς νομίζουσιν αὐτοῖς ἀνήκειν, ἐπιβαινόντων παρὰ γνώμην τῶν αὐτοῦς κατεχόντων
- 121)** Περὶ τῶν ἀμελούντων τῶν αὐτοῖς ἀνηκόντων λαῶν
- 122)** Ὅτι οὐκ ὀφείλει τῶν ἐπιλεγόμενων δικαστῶν ἡ γνώμη ἐξουθενεῖσθαι
- 123)** Ὡστε τὸν καταφρονοῦντα τῆς ἰδίας διοικήσεως ἐπίσκοπον στερεῖσθαι τῆς κοινωνίας
- 124)** Περὶ τῶν τοὺς δονατιστὰς κοινωνῆσαι ψευδομένων ἐπισκόπων
- 125)** Περὶ πρεσβυτέρων καὶ κληρικῶν, ἵνα μὴ ἐκκαλῶνται εἰ μὴ πρὸς τὰς τῆς Ἀφρικῆς συνόδους
- 126)** Περὶ παρθένων μικρῶν ἕτι μὴν καταλυπτέων
- 127)** Διὰ τὸ μὴ τοὺς ἐπισκόπους ἐπὶ πολὺ ἐν τῇ συνόδῳ κατέχεσθαι, ἐξ ἐκάστης ἐπαρχίας ἀνὰ τρεῖς ἐπιλέξωνται δικαστὰς
- 128)** Ὅτι οἱ ἀπὸ κοινωνίας ὄντες εἰς κατηγορίαν οὐκ ὀφείλουσι προσδεχθῆναι
- 129)** Ὅτι δοῦλοι καὶ ἀπελεύθεροι καὶ πάντα ἡτιμωμένα πρόσωπα κατηγορεῖν οὐκ ὀφείλουσιν
- 130)** Ἴνα ὁ περὶ ἐνὸς ἐγκλήματος ἀποδείξαι μὴ δυνάμενος πρὸς ἕτερον μὴ εἰσδεχθῆ
- 131)** Τίνας δεῖ προσδέχεσθαι εἰς μαρτυρίαν
- 132)** Περὶ ἐπισκόπου τοῦ ἀπὸ κοινωνίας ποιούντος τὸν αὐτῷ μόνῳ τὸ ἴδιον ἐγκλημα ὁμολογήσαντα

133) Ἴνα μὴ ὡς ἔτυχε τινὰ στερήσῃ τῆς κοινωνίας ὁ ἐπίσκοπος

Ἡ Πρωτοδευτέρα Σύνοδος (861)

- 1) Γνώμη ἐπισκόπου οἰκοδομείσθω μοναστήριον
- 2) Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαιτεῖται ὁ ἀναδεξιόμενος τὸν μοναχὸν
- 3) Περὶ τοῦ ἀμελοῦντος τῶν ὑπὸ χεῖρα μοναχῶν
- 4) Περὶ τῶν καταλιπόντων τὰς ἰδίας μονὰς καὶ μὴ ἐπανελθόντων
- 5) Περὶ τοῦ τῆς πείρας χρόνου τῶν μοναζόντων
- 6) Περὶ τοῦ μὴ ἴδιόν τι ἔχειν τοὺς μοναχοὺς
- 7) Περὶ τοῦ μὴ οἰκοδομεῖν μονὴν τὸν ἐπίσκοπον ἐπὶ καταλύσει τῆς ἐπισκοπῆς
- 8) Περὶ τῶν μὴ διὰ νόσημα εὐνουχιζόντων
- 9) Περὶ τῶν τυπτόντων ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἱερέων
- 10) Περὶ τῶν τοῖς ἱεροῖς εἰς οἰκίαν χρωμένων ὑπηρεσίαν
- 11) Περὶ κληρικῶν ἀξιώματα κοσμικὰ ἀναδεχομένων
- 12) Περὶ κληρικῶν ἐν εὐκτηρίοις οἴκοις λειτουργούντων χωρὶς γνώμης τῶν ἐπισκόπων
- 13) Περὶ σχίσματος κληρικῶν ἀπὸ τῶν ἰδίων ἐπισκόπων
- 14) Περὶ σχίσματος ἐπισκόπων ἀπὸ τῶν ἰδίων μητροπολιτῶν
- 15) Περὶ σχίσματος μητροπολιτῶν ἀπὸ τῶν ἰδίων πατριαρχῶν
- 16) Περὶ τοῦ μὴ ἐκλέγειν ἐπίσκοπον ζῶντος τοῦ πρώτου
- 17) Περὶ τοῦ μὴ ἀθρόον λαϊκὸν τινὰ ἢ μοναχὸν ἐπισκοπεῖν

Ἡ ἐν Ἀγία Σοφίᾳ Σύνοδος (879/880)

- 1) Περὶ τῶν ἐπιτιμηθέντων παρὰ τοῦ Ῥώμης, ὥστε οὕτως εἶναι καὶ παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀνάπαλιν
- 2) Ὅτι οἱ μονάσαντες ἐπίσκοποι ἐκπίπτουσι τῆς ἀξίας
- 3) Περὶ τῶν τυπτόντων καὶ φυλακίζόντων ἐπισκόπους

IV. ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἅγιος Κυπριανὸς (Σύνοδος τῆς) Καρθαγένης (255)

- 1) Περὶ τοῦ δεῖν βαπτίζεσθαι τοὺς αἵρετικούς

Ἅγιος Διονύσιος Ἀλεξανδρείας (†265)

- 1) Περὶ τοῦ ποίαν ὥραν τοῦ ἁγίου σαββάτου ἐπιφωσκούσης τῆς ἁγίας κυριακῆς χρῆ ἡμᾶς ἀπονηστίζεσθαι τῇ νυκτὶ
- 2) Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς ἐν ἀφέδρω οὔσας τῶν γυναικῶν ἢ ναῶ προσιέναι ἢ κοινωνίας ἐφάπτεσθαι
- 3) Περὶ τοῦ τοὺς γεγαμηκότας ἀπέχεσθαι ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν
- 4) Περὶ τῶν ἀπροαίρετον ῥύσιν ἐν νυκτὶ παθόντων

Ἅγιος Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ὁ Θαυματουργὸς (†270)

- 1) Περὶ τῶν μιροφαγησάντων ἐν τῇ καταδρομῇ καὶ περὶ τῶν διαφθαρεισῶν γυναικῶν ὑπὸ τῶν βαρβάρων
- 2) Κατὰ πλεονεξίας
- 3) [Περὶ τῆς Ἄχαρ]
- 4) Περὶ τῶν ἐν τῇ καταδρομῇ τὰ τῶν ὁμοφύλων ἀρπασάντων πράγματα
- 5) [Περὶ τῶν ἀρπαζόντων τὰ ἀλλότρια ἀντὶ τῶν ἰδίων]
- 6) Περὶ τῶν βία κατεχόντων τοὺς ἐκ τῶν βαρβάρων ἀποφυγόντας αἰχμαλώτους
- 7) Περὶ τῶν ἐγκαταλεχθέντων τοῖς βαρβάροις καὶ ἄτοπὰ τινα κατὰ τῶν ὁμοφύλων τολμησάντων
- 8) Περὶ τῶν οἴκοις ἀλλοτρίοις ἐπελθεῖν τολμησάντων ἐν τῇ τῶν βαρβάρων ἐπιδρομῇ
- 9) Περὶ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἢ ἐν τοῖς ἰδίῳ οἴκοις εὐρόντων τὰ ὑπὸ τῶν βαρβάρων καταλειφθέντα
- 10) Περὶ τοῦ μὴ ἀπαιτεῖν εὐρητρα
- 11) Περὶ τῶν τόπων τῆς μετανοίας

Ἅγιος Πέτρος Ἀλεξανδρείας (†311)

- 1) Περὶ τῶν μετὰ πολλὰς βασάνους ἀρνησαμένων τὸν Χριστὸν
- 2) Περὶ τῶν μετὰ τὸ φυλακισθῆναι μόνον ἀρνησαμένων
- 3) Περὶ τῶν μηδὲ φυλακισθέντων
- 4) Περὶ τῶν μὴ μετανοούντων
- 5) Περὶ τῶν καθυποκριναμένων
- 6) Περὶ δούλων ἀναγκασθέντων ὑπὸ τῶν οἰκείων δεσποτῶν ὑπὲρ αὐτῶν θῦσαι
- 7) Περὶ τῶν τὰς ἰδίας δούλας ἀνθ' ἑαυτῶν ἀναγκασάντων θῦσαι
- 8) Περὶ τῶν παραδοθέντων καὶ ἐκπεπτωκότων, εἴθ' οὕτως τε αὐτοῖς προσελθοῦσιν εἰ τὸν ἀγῶνα καὶ ἀγωνισαμένοις
- 9) Περὶ τῶν αὐθαιρέτως ἑαυτοῖς εἰσπηδῶσιν εἰς τὸν ἀγῶνα
- 10) Περὶ κληρικῶν
- 11) Περὶ τῶν αὐθαιρέτως εἰσελθόντων εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ μετὰ πολλὰς βασάνους ἀρνησαμένους
- 12) Περὶ τῶν δεδωκότων ἀργύρια
- 13) Περὶ τῶν φυγόντων
- 14) Περὶ τῶν βιασθέντων θῦσαι
- 15) Περὶ νηστείας τετράδος καὶ παρασκευῆς

Ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας ὁ Μέγας (†373)

- 1) Περὶ γονορροῦς
- 2) Περὶ τῶν θείων γραφῶν
- 3) Περὶ τῶν δι' ἀνάγκην ὑποσυρέντων μὲν, μὴ φθαρέντων δὲ ἐν τῇ κακοπιστίᾳ

Ἅγιος Βασίλειος Καισαρείας ὁ Μέγας (†378)

- 1) [Προοίμιον] Περὶ καθαρῶν, πεππουζηνῶν καὶ ἐγκρατιτῶν
- 2) Περὶ τῆς κατ' ἐπιτήδευσιν φθειράσης τὸ κατὰ γαστρὸς

- 3) Περὶ διακόνου πορνεύσαντος
- 4) Περὶ τριγάμων καὶ πολυγάμων
- 5) Πῶς δεῖ δέχεσθαι τοὺς ἐπὶ ἐξόδῳ αἰρετικούς
- 6) Περὶ κανονικῶν πορνεουσῶν, ἤγουν τῷ δοκεῖν νομίμως ζευγνυμένων
- 7) Περὶ ἀρρενοφθόρων καὶ λοιπῶν χαλεπῶς ἡμαρτηκῶτων
- 8) Τί ἐκούσιον ἀμάρτημα καὶ τί ἀκούσιον
- 9) Περὶ μοιχευόντων καὶ μοιχευομένων
- 10) Περὶ ἐπιορκούντων
- 11) Περὶ τῶν ἐκουσίως φονευσάντων
- 12) Περὶ διγάμων
- 13) Περὶ τῶν ἐν πολέμοις φονευόντων
- 14) Περὶ τῶν λαμβανόντων τόκους
- 15) Περὶ τῶν ζητημάτων
- 16) Περὶ τοῦ Νεεμᾶν
- 17) [Προοίμιον] Περὶ πρεσβυτέρου τινὸς Βιάνορος, ὁμωμοκότος μὴ λειτουργεῖν
- 18) Περὶ τῶν ἐκπιπτουσῶν παρθένων
- 19) Περὶ τῶν ἐκπιπτόντων μοναχῶν
- 20) Περὶ γυναικὸς παρθενίαν ἐν αἰρέσει ὁμολογησάσης
- 21) Περὶ τοῦ ἀνδρᾶ γυναῖκα ἔχοντα καὶ ἐλευθέρᾳ μιγνύμενον πόρνον λογίζεσθαι, γυναῖκα δὲ πρὸς ἕτερον ἀπονεύσασαν μοιχαλίδα
- 22) Περὶ τοῦ ἐξ ἀρπαγῆς μεμνηστευμένην ἢ ἀμνήστευτον ἔχοντος
- 23) Περὶ τῶν δύο ἀδελφᾶς γαμούντων
- 24) Περὶ χήρας καὶ ἀνδρὸς χηρεύσαντος
- 25) Περὶ τοῦ τὴν διεφθαρμένην ὑπ' αὐτοῦ κατέχοντος
- 26) Περὶ τῶν ἐκ πορνείας συναπτομένων
- 27) Περὶ πρεσβυτέρου ἀθέσμῳ γάμῳ περιπαρέντος
- 28) Περὶ τοῦ μὴ ὄρκῳ καταδεσμεῖν ἑαυτοὺς ἐν τινὶ πράγματι
- 29) Περὶ τοῦ μηδὸλως ὀμνύειν· εἰ δὲ τις ἐπὶ τῷ κακῶσαί τινα, τὸν ὄρκον οὐ φυλάξει
- 30) Περὶ τῶν ἀρπαζόντων καὶ τῶν τούτοις συναιρουμένων
- 31) Περὶ τῆς ἐτέρῳ συναπτομένης ἀναχωρήσαντος τοῦ ἀνδρὸς

- 32) Περὶ τῶν παραπιπτόντων κληρικῶν
- 33) Περὶ τῆς καθ' ὁδὸν κυησάσης
- 34) Περὶ τῶν μοιχευθεισῶν γυναικῶν καὶ ἐξαγορευουσῶν
- 35) Περὶ τῆς ἀλόγως καταλιπούσης τὸν ἴδιον ἄνδρα
- 36) Περὶ στρατιωτῶν γυναικῶν γαμισκόντων
- 37) Περὶ τοῦ ἀλλοτρίαν λαβόντος γυναῖκα
- 38) Περὶ τῶν δίχα γονέων κορῶν ἀκολουθουσῶν ἀνδράσιν
- 39) Περὶ τῆς τῷ μοιχῷ συζώσης
- 40) Περὶ τῆς παρὰ γνώμην τοῦ δεσπότητος δούλης λάθρα γαμηθείσης
- 41) Περὶ χήρας δεύτερον γάμον ἀσπαζομένης
- 42) Περὶ τοῦ τῶν ὑπεξουσίων τοὺς γάμους ἀβεβαίους εἶναι
- 43) Περὶ τοῦ πληγῆν ἐνεγκόντος θανατικὴν
- 44) Περὶ διακονίσης ἑλλησι συμπορνευσάσης
- 45) Περὶ χριστιανοῦ τὸν Χριστὸν ἐνυβρίζοντος
- 46) Περὶ τῆς ἐν ἀγνοίᾳ συναφθείσης τῷ καταλειφθέντι
- 47) Περὶ ἐγκρατιῶν καὶ σακκοφόρων καὶ ἀποτακτιῶν
- 48) Περὶ γυναικὸς τῆς ἐγκαταλειφθείσης ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς
- 49) Περὶ τῶν πρὸς ἀνάγκην φθορῶν
- 50) Περὶ τοῦ νόμον τριγάμου μὴ εἶναι
- 51) [Προοίμιον] Περὶ τοῦ πάντα κληρικὸν παραπτεσόντα ἔκπτωτον εἶναι
- 52) Περὶ τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν κυησάσης
- 53) Περὶ χηρῶν δούλων διγαμουςῶν
- 54) Περὶ ἀκουσίων φόνων διαφορᾶς δήλωσις γενομένη
- 55) Περὶ τῶν τοῖς λησταῖς ἀντεπεξιόντων
- 56) Περὶ τῶν ἐκουσίως φονευόντων
- 57) Περὶ τῶν ἀκουσίων φόνων
- 58) Περὶ μοιχῶν
- 59) Περὶ πορνευόντων
- 60) Περὶ τῶν παρθενεύειν ἐπαγγειλαμένων ἢ μοναχῶν γινομένων καὶ ἐκπεσόντων
- 61) Περὶ κλεπτῶν

- 62) Περί ἀρρενοφθόρων
- 63) Περί τῶν ἐν ἀλόγοις παραπιπτόντων
- 64) Περί τῶν ἐπιόρκων
- 65) Περί γοήτων ἢ φαρμάκων
- 66) Περί τῶν τυμβωρύχων
- 67) Περί τῶν ἀδελφομιξία ἐαλωκότων
- 68) Περί τῶν ἀπειρημένων συγγενειῶν
- 69) Περί τῶν πρὸ γάμου ταῖς ἑαυτῶν μνησταῖς μιγνυμένων ἀναγνωστῶν
- 70) Περί τῶν ἐν χεῖλεσι μιανθέντων διακόνων ἢ πρεσβυτέρων
- 71) Περί τῶν συνεγνωκότων ἕκαστον τῶν προειρημένων ἀμαρτημάτων καὶ μὴ φανερούντων
- 72) Περί τῶν μάντεσιν ἑαυτοῦς ἐκδεδωκότων
- 73) Περί τοῦ τὸν Χριστὸν ἀρνησαμένου
- 74) Περί τῶν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εὐθυνομένων
- 75) Περί τῶν ἀδελφῆ ἰδίᾳ ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς μιγνυμένων
- 76) Περί τῶν τὰς νύμφας ἑαυτῶν λαμβανόντων
- 77) Περί τῶν τὰς συναφθείσας ἐγκαταλιμπανόντων καὶ ἐτέραις συναπτομένων
- 78) Περί τῶν δύο ἀδελφὰς λαμβανόντων εἰς συνοίκησιν
- 79) Περί τῶν ταῖς ἰδίαις μητριαῖς ἐπιμαιομένων
- 80) Περί τῶν πολυγάμων
- 81) Περί τῶν ὑπὸ βαρβάρων εἰς ἄρνησιν ἐκκλισθέντων
- 82) Περί τῶν ἐπιόρκων
- 83) Περί τῶν μαντευομένων ἢ μαντείας εἰς τοὺς ἑαυτῶν οἴκους εἰσαγόντων
- 84) Περί τῶν εὖ τοῖς ἰδίοις ἐπιτιμίαις χρωμένων
- 85) Περί τῶν κακῶς τοῖς ἰδίοις ἐπιτιμίαις χρωμένων
- 86) Περί ἐγκρατιῶν
- 87) [Προοίμιον] Κατὰ τῶν δύο ἀδελφὰς γαμούντων ἢ ἀδελφοῖς δυσὶ γαμουμένων
- 88) Ὡστε χωρισθῆναι αὐτὸν τοῦ συνοίκου γυναιίου
- 89) Ὡστε μὴ γίνεσθαι χωρὶς αὐτοῦ ὑπηρέτας παρὰ τοὺς κανόνας
- 90) Ὡστε μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασι
- 91) Ὅτι χρή φυλάττεσθαι τὸ ἄγραφον ἐκκλησιαστικὸν ἔθος

92) Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγράφου ἔθους

Ἅγιος Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας (†385)

- 1) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 2) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 3) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 4) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 5) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 6) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 7) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 8) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 9) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 10) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 11) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 12) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 13) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 14) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 15) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 16) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 17) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις
- 18) Ἐρώτησις/ Ἀπόκρισις

Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (†390)

- 1) Περὶ τῶν βιβλίων τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθήκης, ἀρίθμησις ἕμμετρος

Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης (†395)

- 1) [Προοίμιον] Περὶ μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς
- 2) Περὶ τῶν ἀρνούμενων ἐκουσίως τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ περὶ τῶν μετὰ πολλὰς βασάνους τοῦτο παθόντων
- 3) Περὶ τῶν πρὸς γόητας ἢ μάντις ἀπιόντων
- 4) Περὶ τῶν δι' ἐπιθυμίαν καὶ ἡδονὴν ἀμαρτημάτων
- 5) (α) Περὶ τοῦ θυμοειδοῦς τῆς ψυχῆς μέρους
(β) Περὶ τῶν μὴ πληρούντων τὸν τοῦ ἐπιτιμίου χρόνον καὶ ἐξοδευόντων τοῦ βίου
- 6) Περὶ κλοπῆς
- 7) Περὶ διαιρέσεως τυμβωρυχίας
- 8) Περὶ τῶν ἱεροσύλων

Ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου (†400)

- 1) [Περὶ τῶν θεοπνεύστων βιβλίων]

Ἅγιος Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας (†412)

- 1) Περὶ τῆς νηστείας τῶν Θεοφανείων
- 2) Περὶ τῶν τοῖς ἀρειανοῖς κοινωνησάντων
- 3) Περὶ τοῦ τοῦς ἀναξίους δεικνυμένους μετὰ τὴν χειροτονίαν παύεσθαι
- 4) Περὶ τοῦ βεβαίαν εἶναι τὴν κάθαρσιν, ἣν ἂν ὁ ἐπίσκοπος ἐπενέγκῃ
- 5) Περὶ τῶν ἐξ ἀγνοίας ἐπ' ἐγκλήμασι χειροτονουμένων

- 6) Περὶ τοῦ μετὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀθέσμως προβαινούσης χειροτονίας ἔπεσθαι τὴν κάθαρσιν
- 7) Περὶ τοῦ τὰς χειροτονίας ἐκ τοῦ φανεροῦ γίνεσθαι
- 8) Περὶ τοῦ μὴ κατηχούμενον γεύεσθαι τῶν εἰς θυσίαν προσφερομένων εὐλογιῶν
- 9) Περὶ τοῦ μὴ ἀπλῶς τὰς κατὰ ἱερέων κατηγορίας δέχεσθαι
- 10) Περὶ τοῦ γνώμη τοῦ τε ἐπισκόπου καὶ τοῦ κλήρου προβάλλεσθαι τῆς ἐκκλησίας οἰκονόμον
- 11) Περὶ τοῦ μὴ τὰ τῆς ἐκκλησίας τὸν ἐπίσκοπον ἰδιοποιεῖσθαι
- 12) Περὶ αἰρετικῶν
- 13) Περὶ τοῦ τὰς παρανόμους συναφείας διαζεύγνυσθαι
- 14) Περὶ τοῦ τοὺς ἀδικοῦντας τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλεσθαι

Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας (†444)

- 1) Περὶ τοῦ ἐπίσκοπον καθαιρεθέντα καὶ τοῦ ἱεουργεῖν παύεσθαι
- 2) Περὶ τοῦ πάντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἔχειν τὴν ἐξουσίαν τὸν ἐπίσκοπον
- 3) Περὶ τοῦ μὴ διδόναι παραίτησιν ἱερέα
- 4) [Προοίμιον]
  - α) Περὶ τοῦ ἀνεξετάστως μὴ χειροτονεῖν
  - β) Περὶ τῶν ἐκ μοναστηρίων ἐξερχομένων καὶ χειροτονουμένων
  - γ) Περὶ τοῦ πῶς καὶ πότε δεῖ χειροτονεῖν καὶ τίνα δεῖ ἐξετάζειν
- 5) Περὶ τῶν κατηχουμένων καὶ μετανοούντων, εἰ τοῦ τέλους ἐγγίζοιεν

Ἅγιος Γεννάδιος (Σύνοδος τῆς) Κωνσταντινουπόλεως (459)

- 1) Ὡστε μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασι

27. Οἱ ἔκτος *Corpus canonum* κανόνες

ἔτος	• ἀριθμὸς κανόνων	πηγὴ
†378	(3 κανονικὰ τμήματα) Μέγας Βασίλειος Καισαρείας	Πηδάλιον, σελ. 700-701
†407	(3 κανονικὰ κεφάλαια) Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος	Πηδάλιον, σελ. 700-701
†595	(Τὸ λεγόμενο «κανονικὸ» [35 καν.]) Ἰωάννης ΚΠόλεως ὁ Νηστευτῆς	Πηδάλιον, σελ. 701-702
7ος αἰ.	(Ἀπόκριση «περὶ θείας Μεταλήψεως»)	Πηδάλιον, σελ. 700-701
†806	(1 κανονικὴ ἐπιστολὴ περὶ σιμωνίας) Ταράσιος Κωνσταντινουπόλεως	Πηδάλιον, σελ. 710-709
†828	(54 κανόνες & 17 ἐρωταποκρίσεις) Νικηφόρος ΚΠόλεως ὁ Ὁμολογητῆς	Πηδάλιον, σελ. 725-733
†1111	(11 ἐρωταποκρίσεις) Νικόλαος ΚΠόλεως ὁ «Γραμματικὸς»	Πηδάλιον, σελ. 702-703
	Σύνολο: 125 ἔργα - κανόνες	

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Αρχιμ. Γρηγόριος Δ. Παπαθωμάς. «Κανονικό Δίκαιο, IV. Οι Κανόνες των Πατέρων της Εκκλησίας (2ος-5ος αι.)». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/THEOL3/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

